

आध्यात्मिक केंडी

तंत्री : संपादक : कैलासभट्टेन जेन. परीज

परम तेजदारी मा गायत्री

શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

અમદાવાદ - ૧૬

[૨૭. નં. ૩૩૬૧]

ગાયત્રી ઉપાસક પૂજ્ય શ્રી શાસ્ત્રીજીએ (નરેન્દ્રભાઈ ખી. દવે) માર્ચ ૧૯૭૫થી મા ગાયત્રીના આદેશથી લોકસેવાનો અભિગમ સ્વીકાર્યો છે. આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિથી ત્રસ્ત વ્યક્તિઓને વ્યક્તિગત મુલાકાત આપી તેમના પ્રશ્નો સુલઝાવવાનો પ્રયત્ન તેઓ વિના મૂલ્યે કરી રહ્યા છે. અસાધ્ય બિમારીથી વ્યથિત વ્યક્તિઓને પૂજ્યશ્રી મા ગાયત્રીના આદેશ અને માર્ગદર્શન અનુસાર શક્તિપ્રદાનની સારવાર આપી રોગમુક્ત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. અભિમંત્રિત જીવનજીન માનવીનું જીવન બનાવે છે અને જીવન બચાવે છે.

ભારતમાં અને વિદેશોમાં પૂજ્યશ્રીની સેવાનો લાભ વિશાળ જનસમુદાયે લીધો છે અને લઈ રહ્યા છે. યંત્રયુગમાં જીવતા માનવીને આધ્યાત્મિક શરણુનો સીધો, સરળ રાહ બતાવી માનસિક શાંતિનો અનુભવ કરાવે છે.

પૂજ્યશ્રીના આ અનોખા અને વિરલ કાર્યયજ્ઞનો લાભ કોઈ પણ જ્ઞાતિ, જાતિ, ધર્મ કે સમ્પ્રદાયના વિશાળ જનસમુદાયને મળી શકે તેવા શુભ આશયથી પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણા અને મા ગાયત્રીની કૃપાથી શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટની સ્થાપના કરવાનો એક નવ્ર પ્રયાસ કર્યો છે.

આ ટ્રસ્ટના મુખ્ય હેતુઓ નીચે પ્રમાણે છે :

- (૧) ગરીબ તથા જરૂરવાળા માણસોને દરેક પ્રકારે મદદ કરવી.
- (૨) કોઈ પણ પ્રકારના શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં મદદ કરવી.
- (૩) આધ્યાત્મિક સારવાર-કેન્દ્ર સ્થાપી અસાધ્ય બિમારીમાંથી લોકોને રાહત અપાવવી.
- (૪) કુદરતી આફતમાં સપડાયેલાઓને સહાયરૂપ થવું.
- (૫) વિશ્વબંધુત્વની ભાવના કેળવી માનવજાતને દરેક વિષમ પરિસ્થિતિમાં સહાયરૂપ થવું.

અમારા આ નવ્ર પ્રયાસને આપ વધાવી લેશો અને વેગવંતો બનાવશો તેવી નવ્ર વિનંતી.

આભાર સહ.

સરનામું :

કે. એન. પરીખ

મેટ્રનનો બંગ્લો, સીવીલ હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડ,
અસારવા, અમદાવાદ-૧૬. (ગુજરાત) (ઇન્ડિયા)

ફોન : ૬૭૯૯૭

કે. એન. પરીખ

મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી

શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

આધ્યાત્મિક કેડી

વર્ષ ૩

જાન્યુઆરી : ૧૯૮૪

અંક ૧

અનુક્રમણિકા

૧. તપશ્ચર્યા...	શ્રી નરેન્દ્રભાઈ બી. દવે (શાસ્ત્રીજી)	૩
૨. શાંતિની શોધ	...	૮
૩. ...ને કમળો સારો થઈ ગયો	ગિરીશ શાહ	૧૦
૪. પ્રાતઃકાળે બારણાં ખખડાવનાર કોણ હતું ?	...	૧૧
૫. પૂજ્ય ગુરુદેવના સાન્નિધ્યની પળોમાં ...	...	૧૩
૬. જ્ઞાનગોષ્ઠિ	...	૧૮
૭. આત્મચુંબન : ૧	ડૉ. કાન્તિલાલ કાલાણી	૨૦
૮. આધ્યાત્મિક કેડી : પુરસ્કરણના ભીતરમાં	...	૨૨
૯. પૈસા પાછા મળ્યા !	...	૨૪
૧૦. કાવ્યપ્રસાદ	સતીશભાઈ ભટ્ટ	૨૬
૧૧. સમાચાર	...	૨૭

નોંધ : ૧૯૮૪ના વર્ષનું લવાજમ રીન્યુ કરાવી લેવા વિનંતિ.

વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૧૦

આ ત્રૈમાસિક અંક જાન્યુઆરી, એપ્રિલ, જુલાઈ અને ઓક્ટોબર માસમાં પ્રગટ થશે.

પ્રકાશક : શ્રી કૈલાસબહેન એન. પરીખ, શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ, મેટ્રન ક્વાર્ટર્સ,
ન્યુ સીવીલ હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડ, અસારવા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૬

મુદ્રક : કાન્તિલાઈ મ. મિસ્ત્રી, આદિત્ય મુદ્રણાલય, રાયખડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧

તપશ્ચર્યા

શ્રી. નરેન્દ્રભાઈ બી. દવે (શાસ્ત્રીજી)

જન્મથી મૃત્યુપર્યન્તના સમયના પટ પર માનવીની જીવનયાત્રા પ્રારંભાય છે તે પરિપૂર્ણ થાય છે. તે જીવનયાત્રા દરમ્યાન ઈશ્વરીય તત્ત્વનો, પરમતત્ત્વના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર કરીને, અથવા કરીએ તો તે તરફ માનવીએ ગતિ કરવાની રહે છે. એટલે એ એક પ્રયત્ન તે પ્રખર સાધના બની રહે છે, જીવન ને પરમતત્ત્વની સાધના. આ સાધનાને સિદ્ધ કરવા માટે તપશ્ચર્યા કરવી પડે છે. તપ વિના સિદ્ધિ નથી એ ઉક્તિ આપણે સૌ જાણીએ છીએ.

ત્યારે પ્રશ્ન એ થાય કે તપશ્ચર્યા કરવી એટલે શું? પ્રાચીનકાળમાં ઋષિમુનિઓ જંગલમાં જઈ તપ કરતા તે રીતે કોઈ પર્વત પર, કોઈ વૃક્ષ નીચે, કોઈ નદી-સરોવર કે સમુદ્રને કાંઠે વર્ષો સુધી પરમાત્માના ધ્યાનમાં એસી રહેવું ને જ્યાં સુધી પરમતત્ત્વનો-પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર ન થાય ત્યાં સુધી ઘેર પાછા ન ફરવું એવો જ અર્થ થાય ને! આ એક અર્થ છે, ને સાચો છે. પણ તે, તે સમયના સંદર્ભમાં સાચો હતો એમ કહી શકાય. આજે સમય બદલાયો છે, ત્યારે તપશ્ચર્યાને વિશાળ અર્થમાં, સામ્રાજ્ય સમયના સંદર્ભમાં જોવા, સમજવા ને આચરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

પ્રાચીનકાળના ઋષિમુનિઓની જેમ પરમતત્ત્વને પામવાની તપશ્ચર્યા કરવાની છે, પણ એ તપશ્ચર્યા સામ્રાજ્યકાળની પરિસ્થિતિ-જીવનપદ્ધતિને લક્ષમાં રાખીને, સૌ સૌને અનુકૂળ-સરળ પડે તે રીતે, સંસારમાં રહીને જ, ગૃહત્યાગ કર્યા વિના પોતાના ઇષ્ટની ઉપાસના કરવાની છે. પછી તે ઉપાસના દૈનિક અને ચોક્કસ આયોજનપૂર્વકની હોય. એમાં ઇષ્ટના મન્ત્રજપ, સ્તુતિઓ, સ્તોત્રપઠન અને અન્ય પૂજા-અર્ચનાનો સમાવેશ થઈ શકે છે. પણ એમાં પણ શ્રદ્ધા, શરણાગતિ, સમર્પણ ને શિશુભાવ જ પ્રધાનપણે હોવા જોઈએ. વિધિવિધાનને ગૌણ બનાવવા જોઈએ એમ હું માનું છું.

પરન્તુ આટલું જ પૂરતું નથી. પરમતત્ત્વને પામવા માટે ખીજી ઘણી બધી આવશ્યકતાઓ - સજ્જતા - સજ્જતા હોવી જોઈએ, જેના પ્રતિ હું 'વાચકોનું' - ઉપાસકોનું ધ્યાન દોરવા માંગું છું.

'તપશ્ચર્યા' શબ્દમાં એ શબ્દો સમાયેલા છે. તપ: + ચર્યા. તપ એટલે ઉપર કહ્યું તેમ એનો વિશાળ અર્થ લઈએ તો સહન કરવું, ટેક રાખવી કે એક ધ્યેય નક્કી કરવું તે. ચર્યા એટલે આચરણ કરવું, અમલમાં મૂકવું તે. જીવનમાં કેટલુંક સહન કરીને, એક ટેક, (નૈતિકતાની, ઈશ્વરને ઝાળખવાની, ઝાળખીને ચાલવાની ને તેને પામવાની) એક ધ્યેય નક્કી કરીને તેને આચરણમાં - અમલમાં મૂકીને જીવન જીવવું એવો એક વિશાળ સંદર્ભનો અર્થ થઈ શકે, કરવો જોઈએ.

આમ જોઈએ તો માનવીનું સમગ્ર જીવન સ્વયં એક તપશ્ચર્યા જ છે. જીવનથી મૃત્યુપર્યન્તના સમય સુધીમાં એણે કેટલું બધું સહન કરવાનું છે! તેણે એક ટેક ને ધ્યેય નક્કી કરવાનાં - રાખવાનાં

હોય છે. અને એ તપશ્ચર્યા કરતાં કરતાં જ એણે જીવનને સમુન્નત, સમુજ્જવલ, ઊર્ધ્વ ને ઉદાત્ત બનાવવાનું છે. જેમ ધૂપસળી પોતે બળીને બીજાને - આસપાસના સમસ્ત વાતાવરણને સુવાસિત કરે છે, તેમ માનવીએ પણ પોતાના જીવનને સૌરભવન્તુ બનાવવાનું છે. કમળનું પુષ્પ કાઢવની ગંદકીને પોતાના પર ધારણ કરવા છતાં પોતાના આંતર-બાહ્ય સમસ્ત અસ્તિત્વની પવિત્રતાને જાળવી રાખે છે, તે જ રીતે માનવીએ જીવનને પવિત્ર બનાવવાનું છે ને ત્યારે તે કમળની જેમ વિશિષ્ટ ને વિલક્ષણ માન-મોખો-ધનજન-આબરુ-પ્રતિષ્ઠાનો અધિકારી બનશે. આ એક બહુ મોટી સાધના છે, તપશ્ચર્યા છે ને આપણે ધારીએ એટલી સરળ ને સહેલી નથી.

તપશ્ચર્યા શરીર, મન, વચન અને કર્મથી પવિત્ર રહેવા કરવાની છે. તપશ્ચર્યાનો એક સામાન્ય અર્થ શરીરને કષ્ટ આપવું એવો પણ થાય છે. પણ શરીરને કષ્ટ આપવા કરતાં શરીરનો એવી રીતે ઉપયોગ કરવો જેથી એ કે તપશ્ચર્યામાં તે સહાયરૂપ બની શકે. શરીરમાઘ ખલુ ધર્મસાધનમ્। શરીર એ ધર્મનું એક સાધન છે. સાધના કરવા-તપશ્ચર્યા કરવા શરીરનો વિશેષ પ્રમાણમાં ઉપયોગ છે. પણ એ ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો તે બરાબર સમજી લેવાની જરૂર છે.

કેટલાક તો ઉપવાસ કરવામાં, વારંવાર સ્નાન કરવામાં કે આભડછેટમાં જ અથથી ઇતિ માને છે. અલબત્ત ઉપવાસનો નિષેધ નથી ને સ્નાનશૌચાદિથી પવિત્ર થવાની પણ જરૂર તો છે જ, પણ એ તો એક અંશ માત્ર છે. ત્યાર પછી દૈનિક નિત્યક્રમ-મંત્રજપ-પૂજાપાઠ વગેરે આવે છે ને એની સાથે રોજબરોજનો જીવનવ્યવહાર, ધર, નોકરી, સમાજનાં કાર્યો નિત્યક્રમ પ્રમાણે ચાલે છે.

ઉપવાસનો અર્થ સ્વાદેન્દ્રિયને કાબૂમાં રાખવાનો છે. તદુપરાંત દારૂ-માસ વગેરે ગણીએ. હિન્દુ ધર્મમાં એનો નિષેધ ગણાયો છે. ત્યારબાદ હોટેલનાં ખાણી-પીણી ત્યાજ્ય ગણીએ. પ્રત્યેક વાનગીઓ ઘેર બનાવીને કે બનાવડાવીને ખાઈએ. એમાં શુદ્ધિ ને પવિત્રતા હોય છે. જ્યારે હોટેલનાં ખાણી-પીણીની શુદ્ધિ-પવિત્રતા કેવાં હોય ને કેવાં માણસોને હાથે એ વાનગીઓ રંધાતી હોય, પીરસતી હોય એનો તો સૌને અનુભવ હશે જ. અન્ન તેવો એડકાર. એટલે એવું નિમ્ન કોટિનું ભોજન જમવું તેના કરતાં ધરમાં ઇષ્ટનું સ્મરણ કરતાં કરતાં રસોઈ બનાવીએ તો તે વધુ સ્વાદિષ્ટ ને પવિત્ર બનશે. આપણાં મન, શુદ્ધિ ને શરીરને સાત્ત્વિક રાખશે.

ઉપવાસ કરતાં પણ મંત્રજપ, નામસ્મરણ, સ્તોત્રપઠન અને ઇષ્ટના ધ્યાન પર લક્ષ્ય કેન્દ્રિત કરવાની જરૂર છે. મન્ત્રોચારના શબ્દોનાં આદોલનો સમગ્ર શરીરમાં વ્યાપીને વ્યક્તિને દિવ્યશક્તિસંપન્ન બનાવે છે તેમ જ દિવ્ય ને અલૌકિક અનુભવો કરાવે છે. એ તો સ્વાનુભવે જ સમજાશે. મન્ત્રોચારનાં એ આદોલનો માનવીના આંતર-બાહ્ય સમગ્ર અસ્તિત્વને પવિત્ર ને સાત્ત્વિક બનાવે છે, જે જીવનની તપશ્ચર્યા કરવા માટે ધણું જરૂરી છે.

શરીરની તપશ્ચર્યામાં પ્રત્યેક ઇન્દ્રિયોનો પણ સમાવેશ થાય છે. એ ઇન્દ્રિયોનો સંયમિત ને યથાયોગ્ય વિનિયોગ પરમતત્ત્વની નજીક લઈ જવા માટે બહુ મોટો ભાગ ભજવી રહેશે.

શરીરમાં આંખ અગત્યનું અંગ છે. તે જોવાનું કાર્ય કરે છે. આંખને હંમેશા શિષ્ટતાના-ભદ્રતાનાં દર્શન તરફ વાળીએ. ઇશ્વરના, ઇશ્વરીય ઐશ્વર્યનાં દર્શનમાં રોકી રાખીએ. આ સૃષ્ટિના પ્રત્યેક જડ-ચેતન તત્ત્વમાં ઇશ્વરીય ઐશ્વર્ય-સૌન્દર્ય વેરાયેલું પડેલું છે. તેને નિહાળતાં આનન્દ આવે છે, એક પ્રતીતિ થાય છે ઇશ્વરીયતાની ને એમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે એક નૂતન પ્રેરણા, એક નવીન સન્દેશ, એક નવું જ બળ-આત્મબળ ને પછી સમગ્રય છે આ શરીર, જીવન ને સંસારની ક્ષણભંગુરતા ને ઇશ્વરીય સુખ

—એશ્વર્યની શાશ્વતતા. આ સૃષ્ટિનો જડ-ચેતન પ્રત્યેક પદ્મય માનવીને કંઈક ને કંઈક સદાયરૂપ ને પ્રેરક બની રહે છે. આપણે એક દષ્ટિ કરીએ આકાશ તરફ, આકાશમાં ગિગતા સૂર્ય તરફ, ચન્દ્ર તરફ, તારા તરફ, કલકલ વહેતાં નદી, સરોવર ને સમુદ્ર તરફ, નિત્ય પોતાની છાયા ફેલાવતાં વૃક્ષો તરફ, સુવાસિત ને પ્રકુલ્લિત બનીને કરમાઈને ખરી પડતાં પુષ્પો તરફ, સૈકાઓથી અડીખમ ગિલા રહેવાનું જાણે વ્રત ધારણ કરી બેઠેલા પર્વતો તરફ ને એમાંથી તપશ્ચર્યાનો, પરોપકારિતાનો, સહનશીલતાનો, ઋણુતાનો, પંવિત્રતાનો ને પરમતત્ત્વના અસ્તિત્વના આવિષ્કારનો એક વિરલ સન્દેશ પ્રાપ્ત થાય છે. પ્રભુના એશ્વર્યને નિહાળતાં, તેના દર્શનની સાથે જ સર્વ સુખો તુચ્છ, ક્ષણિક ને નિરર્થક લાગે છે.

પણ, આજે આપણી દષ્ટિ કેવળ ક્ષુલ્લકતા તરફ અભદ્ર-અશિષ્ટ તરફ જ જાય છે. આજનાં આપણાં ઘણાં ખરાં સામયિકો, કેટલુંક અશિષ્ટ-અશ્લીલ સાહિત્ય ને સિનેમાઓ જોવામાં જ આપણને રસ પડે છે, જે આપણી યુવાપેઢીને ગેરમાર્ગે દોરવે છે, તેની વૃત્તિઓને બહેકાવે છે, પ્રવૃત્તિઓને દીન ને ક્ષુલ્લક બનાવે છે. યુવાનો એ તરફ વળે છે, વડીલો તેમને ત્યાંથી વારવાનો પ્રયત્ન કરે છે ને ત્યાંથી યુવા પેઢી ને વડીલો વચ્ચેનો સંઘર્ષ શરૂ થાય છે.

જ્યાં સુધી આપણાં આત્મ-બાહ્ય ચક્ષુઓ શિષ્ટ-અશિષ્ટ, ભદ્ર-અભદ્ર, શ્રેય-અશ્રેય, પ્રેય-અપ્રેયનો વિવેક ન કરી શકશે, ત્યાં સુધી આપણે કોઈ સિદ્ધિ મેળવી નહીં શકીએ.

કાનને હંમેશ શુભ અને ભદ્ર વાતો સાંભળવામાં જ રોકી રાખીએ. કોઈની ટીકા-નિન્દા ન સાંભળાય તેનું ધ્યાન રાખીએ. કથા-પ્રવચનો-પ્રભુની વાતો સાંભળવામાં કાનને રોકેલા રાખીએ. એમાંથી જીવનનો એક માર્ગ મળી જશે ને આગળ વધી શકાશે.

હાથ ને પગને સત્કર્મ પ્રતિ વાળીએ. કેવળ પ્રભુદર્શને જવાથી કે દાન કરવાથી કોઈ વળતું નથી. દાન કરીએ તો નિષ્કામ કરીએ. તેની જાહેરાત ન થાય, તેનું ધ્યાન રાખીએ. મંદિરમાં પ્રભુદર્શનની સાથે એટલું પણ યાદ રાખીએ કે પ્રત્યેક માનવીના હૃદયમાં પ્રભુ બિરાજેલો છે. આત્મા એ જ પરમાત્મા છે. કોઈ પણ દુઃખી માણસના દિલને દિલાસો આપવો કે તેને મદદ કરવી તે પ્રભુને પ્રસન્ન કર્યા બરાબર છે. તે પ્રભુનું કાર્ય છે. મંદિરમાં દર્શન કરવા એ પ્રભુભક્તિની ઇતિશ્રી નથી. પ્રભુ તો સર્વત્ર ને સર્વવ્યાપક છે. એનો અનુભવ કરીએ. ઈશ્વરીય સ્મરણનો લય તો અહર્નિશ ચાલુ રહેવો જોઈએ. પ્રભુ માટે પ્રેમ ને લગનીની જ્યોત સદા જલતી રહેવી જોઈએ. તો જ ઈશ્વરની સમીપ જલ્દીથી પહોંચી શકાશે અને આ સંસારની માયામાંથી મુક્ત થઈ શકાશે.

બાહ્ય સુખોમાં, ક્ષુલ્લકતામાં ભમતી-અટવાતી ઇન્દ્રિયોને આન્તરમુખી બનાવી પ્રભુના નામસ્મરણમાં બને એટલી રત રાખી જીવનને રચનાત્મક માર્ગે વાળીએ તો એમાંથી એક અવર્ણનીય ને અલૌકિક આનન્દ પ્રાપ્ત થાય છે. ઈશ્વરની કૃપાના પણ અનેક અનુભવો થાય છે.

આપણને, આપણા જીવન ને સંસારને પ્રિય-અપ્રિય કટુ-મધુર બનાવવામાં, આપણી તપશ્ચર્યા કરવામાં કે તેમાં વિક્ષેપ ગિભો કરવામાં વાણી પણ બહુ જ મોટો ભાગ ભજવે છે. વાણીને સંયમિત કરવાની, જીભને કાબૂમાં રાખવાની અનેક સન્તોએ-ફિલસૂફીએ વાત કરી છે ને એ ધણું દુષ્કર છે. પરંતુ મને એનો એક અતિ સરળ ઉપાય સૂઝે છે ને તે નામસ્મરણ ને પ્રાર્થના. તમે હંમેશ સવારમાં ઊઠતાંની સાથે ને રાત્રે પથારીમાં સૂતાં ઈષ્ટનું સ્મરણ કરી, જપ કરી, પ્રભુને પ્રાર્થના કરો કે હે પ્રભુ, મારી વાણીને સંયમિત કરજો. મારી વાણીમાંથી કંઈ કોઈને દુઃખકર, અપ્રિય હાનિકર્તા શબ્દો ન નીકળે. મારી વાણીમાંથી નીકળતા પ્રત્યેક શબ્દો પર તારી આજીવ પ્રવર્તી રહેજો. મારી વાણીની લગામ

તારા દાંતમાં દાંતેશને માટે રાખવું ને તારા ગુણગાન ગાવા, તારી બક્તિ કરવા એમાં બપુટ ક્ષતિ ચૂકવે. મને લાગે છે કે આટલું કરવાથી જરૂર આપણી વાણી મધુર ને પ્રિય બનશે.

કાઈને એમ પણ થાય કે, બોલવાનું એટલે બોલવાનું, અમને હાવે તેમ બોલીએ, કોઈને ખાટું લાગે કે દુઃખ થાય તેમાં અમે શું કરીએ વળી? ને બોલવા માટે પાછી પ્રાર્થના કરવાની. આ તો ખરું કહેવાય!

હા, બોલવા માટે પ્રાર્થના કરવાની. આ શરીર એ કેવળ પરમાત્માનું સર્જન છે, પરમાત્માનો આવાસ છે, એટલે બહુ જ સૂક્ષ્મ રીતે વિચારીએ તો માનવીના શરીર, જીવન ને સંસાર સમસ્ત પર પ્રભુની આજી પ્રવર્તે છે, પણ આપણે એ આજી પ્રત્યે સન્નગ નથી, તેથી સન્નગ થવાની, એની આજીના પ્રવર્તનનો સ્વીકાર કરવાની જરૂર છે. જે શરીરમાં પરમાત્મા બેઠો છે, ત્યાંથી દાંતેશ શુભ શબ્દો જ નીકળવા પડે. ને માનવીએ સ્વયં એટલી દૃઢ સુધી પ્રયત્ન કરવો જોઈએ કે એ વાણી 'પ્રભુવાણી' બની શકે! આ વાણી જ કપરી ને કઠિન તપશ્ચર્યા છે. માનવીની વાણી જે પ્રભુની વાણી બની જાય તો પછી એને માટે કશું જ દુષ્કર નથી રહેતું.

આ સાથે જ ખીજી વાત યાદ આવે છે કે, સત્ય વદ, પ્રિય વદ. સત્ય બોલવું જોઈએ, પ્રિય બોલવું જોઈએ. સત્ય છતાં કદુ વચન ક્યારેય ન ઉચ્ચારવા એ સિદ્ધાંત મનુષ્યે યાદ રાખવા જેવો છે. એ જ રીતે We have to creat the way to talk with anybody and to say something to anybody. દરેકની સાથે વાત કરવાનો કે કશું પણ કહેવાનો એક તરીકે સૌએ અપનાવવો જોઈએ. કોઈપણ વાતની રજૂઆત એવી રીતે કરીએ કે તે સામા માણસના મગે ગિતરે. તેનું માન જળવાય. તેની બૂલ હોય તો માહું ન લાગે. સત્ય હકીકત સમજાય. આ તરીકે જીવનના કોઈપણ ક્ષેત્રે, કોઈપણ વ્યવહારમાં બહુ જ ઉપયોગી થઈ પડશે.

એવું જ વર્તનનું છે. પ્રત્યેક સાથેનું વર્તન સહભાવ ને સમભાવપૂર્ણ, પૂર્વમ્નહ-અભિચ્છદ્યુક્ત, ધર્મા, દ્વેષ વિનાનું હોવું જોઈએ. આપણા વર્તનથી કદી કોઈને દુઃખ કે હાનિ ન પહોંચે તેની કાળજી રાખીએ. આપણા સારા-ખોટા વર્તનનો એક રજૂ માત્ર જોડો પણ અંશ સામા માણસના મનને નિરાશ-હતાશ કરીને બાગી નાખે છે કે, પછી પ્રસન્ન કરી દે છે ને તેનાં દુઃખ, ગ્લાનિ, નિરાશા, હતાશાને વિદારી દે છે, આશા, ઉત્સાહ, ઉમંગ ને ઉત્સાહનું એક નવું જ કિરણ પ્રસરાવી રહે છે તે બૂલવું જોઈએ નહિ.

પણ, એનો અર્થો જ આધાર માનવીના મનોવ્યાપાર ઉપર રહેલો છે. માનવીનું મન અતિ ગૂઢ, અકળ ને અગમ્ય છે. એની લીલાનો પાર પામી શકાય તેમ નથી. મનને વિશે અનેક ફિલસૂફીએ ઘણી બધી વાતો કરી છે, તેમ છતાં એનો તાગ પામી શકાતો નથી. માનવીએ મનને સ્વસ્થ રાખવાનું છે. મનને સ્વસ્થ રાખવાની પણ એક આકરી ને દુષ્કર એવી પ્રક્રિયા છે - તપશ્ચર્યા છે. જેઓ મનને પોતાના નિયંત્રણમાં લઈ શકે છે, તેઓ સિદ્ધાવસ્થાની એક સર્વોચ્ચ કોટિએ પહોંચી જાય છે. પછી તેને ભૌતિક-આધ્યાત્મિક સર્વ વાતો સિદ્ધ ને સરળ બની જાય છે. પણ એ કોટિએ એમ એટલી સહેલાઈથી પહોંચી શકાતું નથી. એને માટે પ્રયત્ન કરવો પડે.

મનને વશ કરવા ઈશ્વરનું-છાંટનું નામરમરણ અમોઘ ઉપાય છે. મનને દાંતેશ સહવિચારો ને ઈશ્વરીય રમરણથી ભરી રાખીએ. મનને સતત કાર્યશીલ રાખીએ. ઉચ્ચ કોટિના સાહિત્યિક-આધ્યાત્મિક-ઈશ્વરવિષયક વાચનમાં પરોવાયેલું રાખીએ. કુદરતી વાતાવરણમાં ફરવાનું રાખીએ. સત્સંગ કરીએ

અથવા અન્ય શોષના-રસના વિષયના અધ્યયનમાં, લેખન-વાચનમાં મનને રોકેલું રાખીએ. આથી પ્રત્યેક અનુકૂળ-પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિમાં ઉપકારક નીવડી શકશે. એથી માનસિક શાંતિ પણ મળશે.

આ બધું ઈશ્વરને ખાતર - for the sake of God - કરવાનું છે. આથી સમસ્ત અસ્તિત્વમાંથી વિકારો-દુર્ઘટિઓનો નાશ થશે. ઈશ્વરીયતાને અભિમુખ બની, કમશઃ તેની સમીપ જઈ શકાશે.

અહીં કદાચ કોઈને પ્રશ્ન થાય કે શું આટલા માત્રથી જ ઈશ્વરની પ્રાપ્તિ થઈ જશે કે થઈ શકશે? હા, થઈ શકે. At least-કમસે કમ તેની કૃપાની અનેકવિધ અનુભૂતિઓ તો થશે જ. તમે વળી પાછા કદાચ કહેશો કે, એટલાથી શું? તમે તો કહ્યું છે કે, પરમતત્ત્વને પામવા, પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર કરવા તપશ્ચર્યા કરવાની છે. એથી ઈશ્વર મળશે. એટલે અમારે તો ભગવાન મેળવવા છે. હા, પણ અહીં પાછી કર્મની ફિલસૂફી યાદ કરવાની છે. મેં ધણીવાર કહ્યું છે કે, પૂર્વ ભવની ભક્તિનું જમા પાસું હશે, ત્યાંથી આ ભવે આગળ વધવાનું છે, એટલે ભક્તિની ધયત્તા મનુષ્યે મનુષ્યે ભિન્ન ભિન્ન હોવાની. મનુષ્યે મનુષ્યે ઈશ્વરીય માન્યતાઓ, ઈશ્વરીય કર્મ-ભક્તિનું આચરણ વિભિન્ન સ્વરૂપે ચરિતાર્થ થતું જોવા મળે છે.

આપણા શરીર પર આવતા અનેકવિધ નાના મોટા વ્યાધિઓ આપણાં જ કર્મોનું ફળ છે. તે ભોગવવું પડે છે, રોગોની વેદના સહન કરવી પડે છે અને એ ફળ ભોગવવાની જે આખી પ્રક્રિયા છે, તે એક તપશ્ચર્યા જ છે. આપણે ધણી વાર જોઈએ છીએ કે, આધુનિક તબીબી સવલતો ને સારવાર લેવા છતાં ઘણાં રોગો-ખીમારીઓ કાબૂમાં નથી આવતાં, પણ જ્યાં વ્યક્તિએ ઇષ્ટની શરણાગતિ સ્વીકારી, શ્રદ્ધાપૂર્વક સ્મરણ આદર્યું ત્યાં જ એ રોગ-ખીમારી કાબૂમાં આવે છે, રાહત કે મુક્તિ મળે છે. આ એક આધ્યાત્મિક સત્ય છે, કર્મની ગતિની ગહનતા છે. અને તપશ્ચર્યા એનું ઉદ્ધારક બળ બની રહે છે.

જીવનની આ સમગ્ર તપશ્ચર્યાને માટે પણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ પ્રથમ આવશ્યક છે. ઈશ્વરમાં જેટલી શ્રદ્ધા હશે, જેવી ને જેટલી એની શરણાગતિ સ્વીકારી હશે, વ્યક્તિને પોતાની જાતમાં જેટલો વિશ્વાસ હશે, વ્યક્તિ જાત ને જીવન પ્રત્યે જેટલી સમગ્ર હશે કે રહેશે તેટલી આ અતિ દુષ્કર તપશ્ચર્યા થોડીક સરળ બનશે ને જીવનને ઊર્ધ્વ, ઉન્નત, ઉદ્ધત બનાવી, આત્માનો વિકાસ કરી ઈશ્વરની સમીપ ત્વરાથી લઈ જઈ શકશે.

મા ગાયત્રીની કૃપા
શ્રી ગણેશ ટ્રેડર્સ
'ભ ગ વ તી'

ઉદ્ધવાડા-Rs. ૩૯૬૧૮૫

શાંતિની શોધ

પ્રથમ ગુરુદેવની પાસે વ્યક્તિગત મુલાકાત અને માર્ગદર્શન માટે આવતી વ્યક્તિઓમાં મોટા ભાગની વ્યક્તિઓને માનસિક તણાવ હોય છે. એમને અશાંતિ વર્તાય છે. અંધકાર ભાસે છે. જીવન જીવવું અસહ્ય થઈ પડે છે. ઘણાં કહે છે, આ સંસાર છોડી દેવો છે. હિમાલયમાં જઈ શાંતિ મેળવવી છે. ઘણાં જીવનદીપ ખુલાવી દેવાના નિર્ણય પર આવી જાય છે.

થોડા વખત પહેલાં એક ભાઈ ગુરુદેવ પાસે મુલાકાત માટે આવ્યા. અતિશય લગ્ન હૃદયે કહે, “ગુરુદેવ, છેલ્લા કેટલાક મહિનાથી રાતે નિરાંતે જાંઘ આવતી નથી. ચિંતાથી મારું મગજ અર્ધ પાગલ થઈ ગયું છે. માનસિક અશાંતિ એટલી બધી વધી ગઈ છે કે હવે જીવન જીવવું દુષ્કર લાગે છે. કાં જીવનનો અંત લાવી દઉં કે કાં તો સંસાર છોડી હરદ્વાર કે હિમાલયમાં જઈને શાંતિનો શ્વાસ લઉં.”

ગુરુદેવ મારે શાંતિ જોઈએ છે! નિરાંતે જાંઘી શકું અને ચિંતાઓથી મુક્ત થઈ એવું કંઈક કરો.”

ગુરુદેવે કહ્યું, “તમને હરદ્વાર કે હિમાલય જવાથી માનસિક શાંતિ મળશે જ એની શું ખાતરી? આટલી નાની ઉંમરમાં જવાબદારી અદા કરવાની તો હજી બાકી છે. તમે તમારા કાર્યક્ષેત્રમાંથી કેવી રીતે ભાગી જઈ શકો?”

ગુરુદેવે તેની ચિંતાઓને વહાવવા માટે તેને પાસે બેસાડી વાતસલ્યપૂર્ણ સહૃદયતાથી તેની વાત વિગતે સાંભળી. તેને થોડો રડવા દીધો, પછી વાતસલ્યપૂર્ણ મૃદુ હરત ખરડે પસવારતાં કહ્યું, “તમારી બધી ચિંતાઓ મને સોંપી દો. અને તમે ફક્ત સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી ગાયત્રી મહામંત્રની ત્રણ માળાનો નિત્યક્રમ અપનાવો. જીવનજીવવું સેવન કરજો. અને એક મહિના પછી મને મળજો.”

ચિંતાની યુગાલમાંથી છૂટવા માટે ઇષ્ટ સ્મરણ, મંત્રજપ કે પ્રાર્થના એક ઉત્તમ ઔષધ છે. યોગ્ય રીતે સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના ગમે તે પ્રશ્ન ઉકેલી શકે છે. પ્રભુ-પ્રાર્થનાનો અનુભવ માણવા જોવો છે. જીવનના સર્વ સુખ અને વૈભવોની ચાવીઓ એમાં રહેલી છે.

સ્વામી રામતીર્થ એક સુંદર રસ્તો બતાવે છે. તેઓ કહે છે કે “સખ કુછ છોડકર પરમાત્માકા નામ લો. ઉનકો અપના કામ કરને દો.”

એક મહિના પછી એ ભાઈ ફરીથી ગુરુદેવને મળવા આવ્યા ત્યારે ઘણા સ્વસ્થ હતા. તેમની ચિંતાનો ખોજ હળવો થઈ ગયો હતો. માનસિક શાંતિનો અનુભવ થયો હતો અને રાતે નિરાંતે જાંઘી શકતા હતા.

ગુરુદેવે વાતસલ્યપૂર્ણ મૃદુ હાસ્ય સાથે ભાઈને આવકાર્યા. ગુરુદેવની ચરણવંદના કરતા ભાઈ અતિ ગદ્ગદ કંઈ આભારની લાગણી સાથે બોલ્યા, “ગુરુદેવ, આપની સહૃદયતાએ મને બચાવી લીધો. આપે મને શાંતિનો રાહ સુઝાડ્યો છે. ગાયત્રી મંત્રજપથી મને ખરેખર માનસિક શાંતિ મળે છે. જીવનજીવે મારું જીવન બનાવ્યું છે, મારું જીવન બચાવ્યું છે.”

ગુરુદેવે માર્મિક અને અર્થસભર વાણીમાં કહ્યું, " હરદાર અને દિમાલય ખડું જ અહીં છે. આપણી અંદર જ હોય છે, આપણે એક સંપૂર્ણ એકમ છીએ, વર્તુળ છીએ."

ભૂમિતિમાં જેવી રીતે વર્તુળનું કેન્દ્ર વર્તુળની અંદર જ હોય, તેવી રીતે આપણું કેન્દ્ર આપણી અંદર જ છે. નિયમ ભૂમિતિનો હોય, શ્વનના ગણિતનો હોય કે અધ્યાત્મનો, એક સરખી રીતે એ કામ કરતા હોય છે.

આપણે આપણા સ્વરૂપને ઓળખવું જોઈએ, ગુણ અને સત્ત્વને પીછાણવા જોઈએ. આપણી જાનને કદી પણ આપણી નબરમાંથી નીચી ઉતરવા દેવી નહિ. જેવા છીએ તેવા જ આપણે આપણી જાનને સ્વીકારીએ. અશક્ય આદર્શોની પાછળ દોડીએ નહિ. આપણું સત્ત્વ જો આપણને સમજાશે તો તે આપણું બળ બની રહેશે. આપણે પ્રશાન્ત બનીએ અને ખોટા ભ્રમો અને અસત્યોને ફગોળા દઈએ. અશાંતિ હકીકત લાગતી હોવા છતાં તે વિનષ્ટ થઈ શકે છે. પરમ શાંતિ આપણને આપણામાંથી જ મળી રહેશે.

મા ગાયત્રીની કૃપા અને પૂ. શાસ્ત્રીજીના આશિષ અમ સૌ
પર અવિરતપણે વરસતા રહો એવી અભ્યર્થના સહિત.

NARENDRA PROCESSING INDUSTRIES

Tele. : Factory : 34066, 34067 * Resi. : C/o 24889

3-1, Plot No. 1, Behind Sub-Jail, Khatodra,
SURAT - 395 002

....ને કમળો સારો થઈ ગયો !

‘સન્દેશ’માં આવતા પૂ. ગુરુદેવના ‘અગોચર મનની અબ્બયખી’ના લેખોમાંથી મને ગાયત્રી-મન્ત્રની માળા કરવાની પ્રેરણા મળી હતી. તેથી લગભગ વરસ-દોઢ વર્ષથી મારો માળા કરવાનો નિત્યક્રમ ચાલુ જ હતો. લગભગ એ સમયના ગાળામાં મા ગાયત્રીએ અમારા કુટુંબ પર અસીમ કૃપા વરસાવી હતી, તે સવિસ્તર જણાવું છું.

તારીખ તો મને યાદ નથી પરંતુ ૧૯૭૯ ની સાલ હતી. જન્માષ્ટમીના ખીબ દિવસે મારા પિતાશ્રીને કમળાના રોગને લીધે અમદાવાદની સિવિલ હોસ્પિટલમાં દાખલ થવું પડ્યું હતું. હોસ્પિટલમાં બે-ત્રણ દિવસમાં કમળાનું પ્રમાણ વધી ગયું હતું. લોહીમાં તેનું પ્રમાણ લગભગ ૩૨ ટકા જેટલું હતું. પિતાજી ખૂબ જ પીડાતા હતા. પેટનો દુઃખાવો અસહ્ય હતો. રાત-દિવસના સૌને ઉબગરા થતા હતા. ડોક્ટરે મને કહ્યું કે, ‘તમારા પિતાશ્રીનું લીવર ડેમેજ થઈ ગયું છે. લીવર કામ કરતું નથી. લીવર કામ કરતું થાય તો જ બચવાની આશા રાખી શકાય, નહીં તો કેસ સીરીયસ કહેવાય.’ ડોક્ટરનું આ કથન સાંભળી મારા પગ તો પાણી પાણી થઈ ગયા હતા. શરીરમાં થોડી ધુમ્મરી પણ આવી ગઈ હતી. શું કરવું તેની સમજ નહોતી પડતી. મારા પિતાશ્રીના પલંગ પાસે મા ગાયત્રીની છબી મૂકી રાખી હતી. તે છબી પર મારું ધ્યાન કેન્દ્રિત થયું. માતાજીને મેં મનોમન પ્રાર્થના કરી. તે દિવસે રાત્રે માતાજીએ મને શાસ્ત્રીજીને ત્યાં જવાની પ્રેરણા આપી. હું તેમને ત્યાં ગયો. શાસ્ત્રીજીના મેં પહેલી જ વાર દર્શન કર્યાં. બહારથી જળ ભરીને હું તેમના ઓરડામાં દાખલ થયો. તેમણે ખૂબ જ પ્રેમથી મને આવવાનું કારણ પૂછ્યું. ડોક્ટરે કહેલી વાત તેમને કહેતાં કહેતાં હું રડી પડ્યો.

શાસ્ત્રીજીએ મને હૈયાધારણ આપતાં કહ્યું કે, ‘ચિન્તા કરશો નહિ. માતાજી સારું કરી દેશે.’ ત્યારબાદ જીવનજળ આપતા જણાવ્યું કે ‘આ જળ સિવાય ખીબું જળ આપશો નહિ. દવા-ગોળી પણ આ જળ સાથે જ આપવી !’ તેમને પ્રણામ કરી હું હોસ્પિટલ ગયો, અને જીવનજળ આપવાનું શરૂ કર્યું. જળ આપતાં જ પેટનો દુઃખાવો ગાયબ થઈ ગયો. થોડી રાહત અનુભવી. સાંજે પાંચ વાગ્યા સુધી જીવનજળ ચાલ્યું, ત્યાર પછી જળ ખલાસ થઈ ગયું. દુઃખાવો ફરી ચાલુ થયો. ખીબે દિવસે પાંચ લીટરનો શીશો લઈને શાસ્ત્રીજી પાસે ગયો. પહેલાં તો મોટો શીશો જોઈને તેઓ હસી પડ્યા. મેં તેમને વીગત જણાવી. ત્યારબાદ જીવનજળ આપતાં મને જણાવ્યું કે ‘ડોક્ટર રજા આપે તો તુલસીનાં નવ પાન આ જળ સાથે આપશો. ...’

ધીમે ધીમે કમળો ઓછો થતો ગયો. ચારથી પાંચ દિવસમાં કમળાનું પ્રમાણ એક ટકા જેટલું જ રહ્યું. ડોક્ટરે ખાવાની પણ છૂટ આપી દીધી હતી. કારણ કે લીવરમાં સાધારણ સુધારો થયો હતો.

આમ માતાજીની કૃપા તથા પૂ. શાસ્ત્રીજીના આશીર્વાદથી મારા પિતાશ્રી મોતના મુખમાંથી બચી ગયા હતા. ચારપછી હું પૂ. શાસ્ત્રીજીનો સેવક બની ગયો છું.

— ગિરીશ શાહ

પ્રાતઃકાળે ખાણું ખખડાવનાર કોણ હતું? !

શ્રદ્ધા અને શરણાગતિપૂર્વક જે વ્યક્તિ શક્તિ-ઉપાસના-ગાયત્રી ઉપાસના આદરે છે, તેના આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિ સહિત સર્વ કષ્ટો તેા દૂર થાય જ છે, પણ પૃથ્વી પર તેના અસ્તિત્વની, તેની સૂક્ષ્મ ઉપરિથિતિની, તેની અસીમ ને અમર્યાદ શક્તિ ને તેની સર્વગ્તાની અનુભૂતિઓ તેના શરણાગતને કરાવે છે, એમાં સ્ત્રી-પુરુષને કોઈ ભેદ રહેતો નથી. સ્ત્રી ને પુરુષ પરમાત્માનાં જ સર્જનો છે -ખાળકો છે. એટલે એમાં કોઈ ભેદભાવ રહેતો નથી.

અત્રે પ્રસ્તુત કરેલો પ્રસંગ આ જ હકીકતની પ્રતીતિ કરાવે છે.

ગાંધીનગરથી કૈલાસ જે. છાયા લખી જણાવે છે :

તા. ૨૨-૩-'૮૩

ગાંધીનગર

“ અમારા સંસારરૂપી ખાળને જીવનજીવથી સિંચન કરી હરિયાળો બનાવનાર પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવ, ગાંધીનગરથી આપની શિષ્યાના લાખો-કોટિ-કોટિ વંદન. પૂજ્ય ગુરુજી ! આપ તેા ‘ મા ’ સ્વરૂપ છો. અમારી સર્વ હકીકત જાણો છો છતાં અમારા હર્ષ ખાતર, મા અણીની પળે કેવી રીતે સહાય કરે છે, તે આપની જાણ ખાતર અમારા માદગાર પ્રસંગો લખી જણાવું છું.

૧. મને ઘણી વખત ખૂબ જ ખાંસી થઈ જતી. સીંગદાણા, કોપરું કંઈ જ ખવાય નહિ. ડોક્ટરની દવા ચાલુ હોવા છતાં ફેર પડે નહિ. આપની મુલાકાતથી હું ગાયત્રી-જપ કરતી હતી. તેથી મને એકાએક જીવનજીવનો વિચાર આવ્યો. હું આપની પાસે આવી. ખાંસીની વાત કરી. આપના દર્શન કરી જીવનજીવ ચાલુ કર્યું ત્યારપછી ખાંસી બિલકુલ જતી રહી.

૨. એક વખત સાંજનો સમય હતો. મારે મારા પતિદેવ સાથે સ્કુટર પર બહાર જવાનું થયું. સ્કુટર પર બેસતાં પહેલાં એકાએક યાદ આવતાં હું ગાયત્રી મહામંત્ર બોલીને બેઠી. અમારા સ્કુટરનું ગવર્નર વાકું હતું અને પાછળની સીટ હાલતી હતી. દસેક મિનિટ સ્કુટર ચાલ્યું. મારા પતિદેવ મને કહ્યા વગર જ ગવર્નર સીધું કરવા ગયા ને હું સ્કુટર પરથી હાથવે રોડ પર ગળડી પડી ને જે થી ત્રણ ગુલાંટ ખાઈ ગઈ. હું એકદમ બિભી થઈ ગઈ. આગળ કે પાછળ કોઈ વાહન આવતું ન હતું! મને હઃથે તેમ જ પગે નજીવી ઈન્જ થઈ હતી. માએ મને બચાવી લીધી હતી. તેથી મને ઘણો આનંદ હતો.

૩. મારા પતિદેવ જે વર્ષથી પરદેશ છે, અમે જે બહેનો એક ઘરમાં પરણેલાં છીએ તેથી હાલ હું બહેન-બનેવી સાથે રહું છું.

અષાઢ મહિનો હતો. મેં અને મારા બહેને અનુષ્ઠાન કરવાનો વિચાર કર્યો હતો. અમે વર્ષની ચારે નવરાત્રી અનુષ્ઠાન કરીએ છીએ. રાતના એકાએક પવન, વીજળી સાથે વરસાદ આવ્યો. વાતાવરણ ઠંડું બની ગયું. સૂતાં પહેલાં વિચાર કર્યો કે એલામ મૂકીને સૂઈ જઈએ છીએ પરંતુ માતાજીની ઈચ્છા હશે, અને સવારે ચાર વાગે ઉઠાશે તેા અનુષ્ઠાન કરીશું. નહિ તેા નહિ કરીએ.

રાતના અમો બધા સૂઈ ગયા. સવારના પોણાચાર વાગે અમારું ખાણું એકદમ જોર જોરથી કોંક ખખડાવવા લાગ્યું. મને એમ કે ખીજ રૂમમાં મારી બાણીઓ સૂઈ ગઈ છે તે વાચવા માટે બીડી

હશે. તેથી મેં કહ્યું કે ભલા રહો, હું ખોલું છું. થોડીવાર પછી ફરી એનો જ અવાજ! મેં એકદમ ભીંને બારણું ખોલ્યું તો કોઈ ના દેખાય. ખીબ જે રૂમમાં ફરી આવી પણ કોઈ દેખાય નહીં! સવારે ભીંને બધાને પૂછ્યું તો બધા કહે, 'અમે તો સૂઈ ગયા હતા. અમને તો કંઈ જ અપર નથી!' અને બારણું પણ ધરની અંદરનું જેથી બહારથી કોઈ ખબડાવી શકે તેમ ન હતું. અમે બધા ખુશ થઈ ગયા! સાક્ષાત્ 'મા'એ સવારના અનુક્રાંતનો સમય થયો એટલે ઉઠાડયા.

૪. માતાજીની કૃપાથી તેમ જ આપના આશીર્વાદથી મારે મારાં જે બાળકો સાથે પરદેશ જવાનું થયું. પરદેશ જવાનો તો ખૂબ આનંદ તેમ જ ઉત્સાહ હતો. પરંતુ પહેલી વખત જવાનું હોવાથી જ્યારે પણ પ્લેનને જોઈ ત્યારે મનમાં ખૂબ જ ચિંતા અને ભય પેદા થતાં હતાં કે હું કેવી રીતે જઈશ? અમારું પ્લેન રાતના નવ વાગ્યાનું હતું. અને પહેલી વખત પ્લેનમાં બેસવાનું હતું. અને બાળકો સાથે એકલાં જવાનું હતું. મેં માતાજીને ખૂબ જ વિનંતિ કરી કે મા તમે તો ખૂબ દયાળુ છો. મને હિંમત તેમ જ શક્તિ આપો. 'મા'એ મારી અરજી સંભળી. અમે ત્રણ મહિના પરદેશ રહીને પાછાં પણ એકલાં જ આવ્યાં. અત્યારે મને ખ્યાલ પણ નથી આવતો કે હું કેવી રીતે ગઈ અને કેવી રીતે પાછી આવી! માએ મને ખૂબ જ શક્તિ આપી હતી. ત્યાં પણ મારે જીવનજીવ પીવાનું ચાલુ જ હતું. ત્યાંથી આવ્યા પછી જીવનજીવ ખલાસ થઈ ગયું. મને મનમાં જરા વિચાર આવ્યો કે હવે મારી તબિયત સારી રહે છે, તેથી જીવનજીવ બંધ કરી દઉં.

મા જાણે છે કે જીવનજીવની જરૂર છે છતાં બંધ કરે છે. તેથી જ્યારે જીવનજીવ નહોતું ત્યારે મને એકાએક કોઈ દિવસ પણ નથી થયો તેવો માથામાં દુઃખાવો થવા લાગ્યો. માથું યુમ રહેવા લાગ્યું, હું ક્યાં જઈ છું, શું ખોલું છું, શું કડું છું, તેનો કોઈ ખ્યાલ ન આવે. મને થયું કે જે આમ થોડા દિવસ રહેશે તો હું પાગલ થઈ જઈશ, હું ઘણી વખત માથું પકડીને બેસી રહેતી તેથી મારા બહેને કહ્યું કે આપણે મગજના ડોક્ટરને બતાવીએ. મને 'મા' પર પૂરો વિશ્વાસ હતો તેથી મેં કહ્યું કે હમણાં નહિ. એકવાર આપણે અમદાવાદ જઈ ગુરુજીના દર્શન કરી આવીએ અને જીવનજીવ લઈ આવીએ. ત્યાર પછી બતાવીશું. તેથી અમે બંને બહેનો આપની પાસે આવ્યા. મેં માથાના દર્દની વાત કહી. જીવનજીવ લીધું. ફરીથી નિયમિત જીવનજીવ શરૂ કર્યું. આપના દર્શન કરીને નીકળ્યા પછી તરત જ દુઃખાવો ધીમે ધીમે ઓછો થતો હોય તેમ મને લાગ્યું. અત્યારે મારું બધું દુઃખ જતું રહ્યું છે. ડોક્ટરને બતાવવાની જરૂર પડી નહિ.

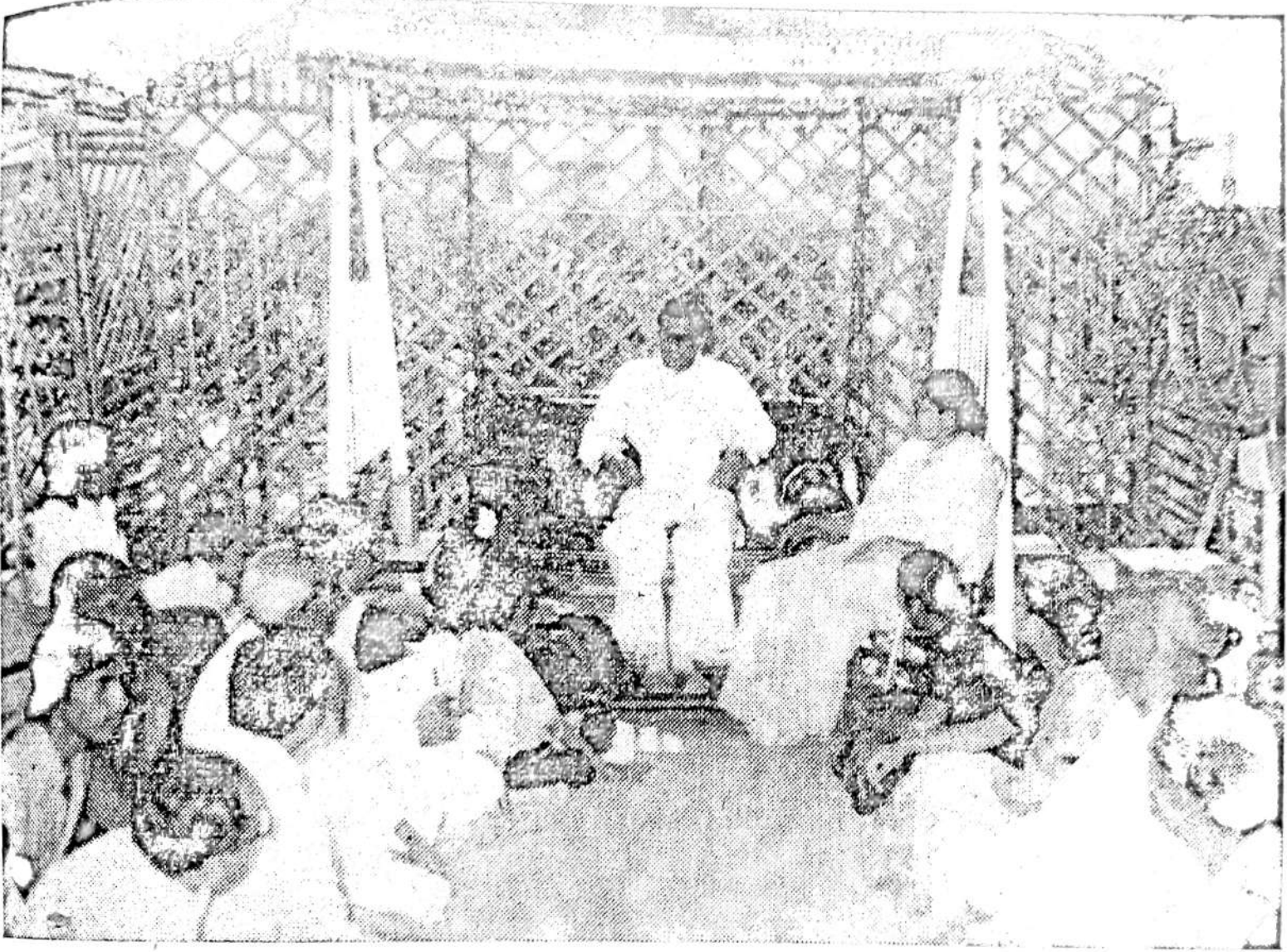
આપના આશીર્વાદથી તેમ જ માતાજીની કૃપાથી અમારાં દરેક કામ સફળ થાય છે. મા તો ખૂબ જ દયાળુ છે. અંતર્યામી છે. દરેકના મનની વાત જાણે છે. માને યાદ કરવાથી, મંત્રજાપ કરવાથી દરેકનું દુઃખ દૂર થાય છે. માતાજીની કૃપાથી અશક્ય વસ્તુ પણ શક્ય થઈ જાય છે! મા જે કરે છે તે સારું જ કરે છે. ઘણી વખત એવા બનાવ બને છે, કે આપણને દુઃખ થાય છે અને મનમાં થાય છે કે આ ખોટું થઈ રહ્યું છે, પરંતુ પાછળથી થાય છે કે મા જે કરે છે તે સારા માટે જ કરે છે. મા કદી કોઈનું ખોટું કરતાં નથી.

ઉપરોક્ત બધી વિગતો માતાજીની કૃપાથી તેમ જ આપના આશીર્વાદ તેમ જ આપના દર્શનથી બની છે! આપ તો મા સ્વરૂપ છો. આપ તો દરેકને આશ્વાસન આપો છો. આપ બોલો છો તે જાણે સાક્ષાત્ 'મા' બોલે છે. આપનો બોલ કદી નિષ્ફળ જતો નથી. આપનો હસમુખો ચહેરો સદા યાદ આવે છે."

કૈલાસ ઉર્ફે મનીષા જે. છાયા
ગાંધીનગર, સેક્ટર-૨૨."

પૂજ્ય ગુરુદેવના સાન્નિધ્યની પળામાં....

દેશ્વર સર્વવ્યાપક છે. પ્રાણીમાત્રમાં-જીવમાત્રમાં તે રહેલો છે. જીવજન્તુ, પ્રાણીઓ અને માનવસહિત સમગ્ર સૃષ્ટિ પરમાત્માનું સર્જન છે અને પરમાત્મા તેનું નિયંત્રણ-સંચાલન કરતા હોય છે. તેથી આ સૃષ્ટિના જડ કે ચેતન પ્રત્યેક પદાર્થ પર પરમતત્ત્વની શક્તિની આણુ પ્રવર્તે છે. મૂક પ્રાણી ખોલી નથી શકતું, તેની વેદનાને-તેની મુશ્કેલીને-તે મનુષ્યની જેમ વાચા નથી આપી શકતું ત્યારે તેની અકળામણ અનેક ગણી વધી જાય છે. તે અકળામણને વ્યક્ત કરવા તે વિશિષ્ટ અવાજ કરે છે, ઉઝાળા મારે છે, ડૂંદકા મારે છે અને ઉગ્ર હિંસકતાની હદ સુધી તેના ઉઝાળા-ડૂંદકા વધતા જાય છે ને કોઈ માનવી-તેનો પાલક સુદ્ધાં તેની નજીક જવાની હિમ્મત નથી કરી શકતો.

આવી વેળાએ તેની નજીક જઈને તેના શરીર પર અને આંગુઆંગુના વાતાવરણમાં પરમતત્ત્વની શક્તિનાં આદોલનો પ્રસરાવવામાં, તેનો સંરપર્શ કરાવવામાં આવે તો જરૂર તેની પેલી મૂક વેદના તે અકળામણ શમી જાય ને તે સ્વસ્થ ને શાંત બની જાય !

એક વાર એક બહેને પોતાનો અનુભવ વર્ણવતાં કહ્યું કે, 'ગુરુદેવ તેમ જ માતાજીનાં સ્મરણ, આશીર્વાદ અને કૃપાથી એક ગાય દૂધ આપતી બંધ થઈ ગઈ હતી તે દૂધ આપતી થઈ ગઈ.' આથી ગાય જેવા મૂક ને પવિત્ર ગણાતા પ્રાણી પર માતાજીએ કેવી કૃપા કરી તે જાણવાના કુતૂહલથી તેમને વીગતે વાત કરવા કહ્યું. તેમણે એ પ્રસંગ વર્ણવતાં જણાવ્યું કે,

“મારી પાસે માતાજીની પાદુકા છે. પાદુકા પર દરરોજ ગાયના જ દૂધનો અલિપેક તેમ જ ગાયનું જ દૂધ માતાજીને ધરાવવાનો મારો નિયમ છે. ગામમાં એક જ જણને ઘેર ગાય છે. તેમની પાસે હું દરરોજ દૂધ મંગાવું છું. એક દિવસ તેમણે દૂધ ન આપ્યું. તે દિવસે મારાથી ગાયના દૂધનો અલિપેક ન થયો. તેમ જ માતાજીને દૂધ ધરાવાયું પણ નહિ. મનમાં ખૂબ જ વસવસો-ગ્લાનિ થયાં, ખીજે દિવસે-ત્રીજે દિવસે પણ તેમણે મને ગાયનું દૂધ આપ્યું નહિ. આથી મેં શક્ય ને સુલભ હતું તે રીતે અલિપેક કર્યો ને નૈવેદ્ય ધરાવ્યું. છતાં મારા મનનો વસવસો વધતો જતો હતો. ત્રીજે દિવસે સાંજે હું બજારમાં નીકળી ને ચાલતાં ચાલતાં જ કોઈક અગોચર પ્રેરણાથી હું દૂધવાળા ભાઈને ત્યાં જવા પ્રેરાઈ અને ગઈ. જઈને મારાથી ઉગ્ર સાદે, જાણે કોઈક અંદરથી બોલાવતું હોય તેમ, પૂછાઈ ગયું, ‘કેમ ભાઈ, શું છે? આજ ત્રણ ત્રણ દિવસથી તમે ગાયનું દૂધ નથી આપતા?’ તેમણે કહ્યું : ‘શું કરું બહેન, ગાય દૂધ જ દોહવા નથી દેતી. હું એની નજીક જઈ છું ને ગાય કૂદવા ને ઉછળવા લાગે છે ને શીંગડું મારવા આવે છે. મારી ગાય કોઈ દિવસ આમ નહોતી કરતી. આજ કેમ આમ કરે છે, કોઈની નજર-ટોક લાગી છે કે શું તે સમજતું નથી...’ મારા ઉગ્ર અવાજથી આજુબાજુનાં લોકો ભેગાં થઈ ગયાં હતાં. પણ્તર તો હું-યે વિચારમાં પડી ગઈ. ફરી પાછો કોઈક અગોચર પ્રેરણાનો અંદરથી ઝમકારો થતાં મેં ગુરુદેવ તેમ જ માતાજીને યાદ કર્યાં. મંત્ર જપવા માંડ્યા ને હું ગાય પાસે પહોંચી ગઈ. ને મનોમન પ્રાર્થના કરવા લાગી કે, ‘હે મા-ગુરુદેવ, ગાયને દૂધ દો. હે મા-ગુરુદેવ, ગાયને દૂધ દો.’ એમ બોલતાં બોલતાં મેં ગાયને શરીરે હાથ ફેરવવા માંડ્યો. જોત-જોતામાં તો માન્યામાં ન આવે તેમ ગુરુદેવના ને માતાજીના સ્મરણ-પ્રાર્થના-જપનો કોઈ જાદુ થયો હોય તેમ ગાય લેશમાત્ર ભડખી નહિ, ઉછળી નહિ ને કૂદી નહિ, તેમ જ તેણે શીંગડું પણ ઉગામ્યું નહિ. કોઈક અગોચર શક્તિથી જ મારાથી બોલાઈ ગયું કે, ‘ભાઈ, હવે તમારી ગાય દૂધ દોહવા દેશે. હવે ગાય તોફાન નહિ કરે. અને મારી એક વિનંતી છે કે ગાય જેવું દૂધ આપે કે તરત પહેલું નિયમ મુજબ ઘેર આપી જજો અને પછી તમારે ખીજે જ્યાં આપવું હોય ત્યાં આપજો.’ પછી ગાયે ખૂબ જ શાંતિથી દૂધ દોહવા દીધું. તે ભાઈ ગાય દોહીને આખો તાંસજો ભરીને દૂધ લઈને ઘેર આવ્યા ને મારો આભાર માનવા લાગ્યા. એટલે મેં કહ્યું કે ‘આભાર મારા મા-ગુરુદેવનો! તેમનામાં અપાર સત્ (શક્તિ) છે!’ મેં તો તેમની પાસેથી મારી જરૂરિયાત મુજબનું દૂધ લીધું. તેમણે આખો તાંસજો આપતાં કહ્યું, ‘બહેન, બધું જ દૂધ તમે રાખી લ્યો!’ પણ ના, મારે તો માત્ર માતાજીની પાદુકાના અલિપેક ને નૈવેદ્ય માટે જરૂર હોય તેટલું જ જોઈએ. મારે વધારે દૂધનું કામ નથી. અને તેઓ બાકીનું દૂધ લઈ ઘેર ગયા. ગુરુદેવની ને માતાજીની કૃપાથી હું ખૂબ ગદ્ગદિત થઈ, વન્દી રહી.”

“એ જ રીતે અમે એકવાર બહુ મોટા અકરમાતમાંથી ઊગરી ગયેલા. એક વાર વાકાનેર પાસે ઝાડેશ્વર, હું ને મારા પતિ સાથે ગયેલા. સાંજે પાછાં ફરતાં ઘોષમાર વરસાદ વરસી રહ્યો હતો. વરસાદ જે ઉગ્ર સ્વરૂપે વરસતો હતો તે જોઈ મેં મારા પતિને કહ્યું કે આપણે રાત અહીં જ રોકાઈ જઈએ, પણ તેઓ માન્યા નહિ. અમારી સાથે ધણા બધા અન્ય માણસો પણ હતા. અમે બધા બસમાં બેઠા. છતાં મારી ઇચ્છા તો છેવટ સુધી રાત રોકાઈ જવાની હતી. પણ એ માન્યા નહિ એટલે અમે ૫

ए.हिं.क नि.मं.प्र.ए.

शुभ विवाह

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

क्यात् सदा मंगलम् ।

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

मंगल अवसर

पूज्य गुरुदेवना सुपुत्र
श्री. योगेशकुमारना
शुभ लग्न

ता. २२-१-'८४ ने रविवार, पोष वद पांचम

ॐ

: मांगलिक प्रसंगे :

वरघोडा : ता. २२-१-'८४ रविवार, सवारे १०-१५ कलाके

हस्तमेणाप : अपोरे १२-१५ कलाके

आ प्रसंगे योनेल भोजन समारंभमां अपोरे १२-३० कलाके उपस्थित रहेशो.

: मांगलिक प्रसंगे तथा भोजननुं स्थण :

स्वामीनारायण मंदिरनी वाडी, स्टेशन पास, मण्डिनगर,

अमदावाद - ३८० ००८

卐

卐

શુભ - લગ્ન

છલકાયો આસવ વેદજનની કૃપાનો,
આવ્યો આંગણે અવસર,
ખારણે લહેરાયાં લીલાંછમ તોરણો,
ગૂંજ ને ટહૂકી ઊઠ્યાં,
શરણાર્થના સૂર
ને

ઉદ્દ્યોષ સપ્તપદીના મંગલસૂત્રોનો.
સંચરી રહ્યાં છે

ચિ. યોગેશ - ભાવના

દામ્પત્ય કેરા પ્રસ્થાને,
ને સ્વર્ગેથી વરસી રહેશે
પૂજ્ય બાપુલાલના અભિયલ આશિષ!
આ મંગલ ટાણાએ ઉપસ્થિત રહેશે.

તા. ૨૨ મી જાન્યુઆરી .....

નરેન્દ્રભાઈ દવે (શાસ્ત્રીજી)
અ. સૌ. કુસુમબહેન દવે
ગં. સ્વ. પરસનબહેન દવે

श्रीभगवतः स्व तनुसद्वन्दनार्थं भगवतः
श्रीमहाशिवाय नमः ॥

બસમાં ખેડા. બસ ચાલુ થઈ. હાઈ-વે પર ચારેકોર ઘોર અંધારું હતું ને વરસાદ ધોધમાર અવિરત વરસી રહ્યો હતો. ડ્રાઈવર, સાવધાનીપૂર્વક બસ હંકારી રહ્યો હતો. રસ્તા પર પાણી ફરી વળ્યા હતાં. વચ્ચે ગરનાળું હતું. તે પણ કંઈક તૂટી ગયેલું ને પાણી ભરાયા હોઈ વચ્ચે આવતા ખાડાઓનો પણ સ્વાભાવિકપણે જ ખ્યાલ ન આવે. તેથી ગરનાળા પાસેથી પસાર થતી બસ પાણી ભરેલા એક ઊંડા ખાડામાં અડધી જેટલી ઊંધી વળી ગઈ. અને સૌ ગભરાયા. હવે શું કરવું ? બહારનું પાણી તેમ જ વરસાદની જેરદાર વાછંટો બસમાં પણ આવવા લાગ્યાં. તેથી હવે શું કરવું ? ને મેં અમે સૌએ રમરણ ચાલુ કરી દીધું. મંત્ર જપવા માંડ્યા. મનોમન હું પ્રાર્થના કરવા લાગી કે હે મા-ગુરુદેવ, બચાવો. તમે જ બહાર કાઢો, મદદ કરો વગેરે. હું ડ્રાઈવરની પાછલી સીટ પર જ બેઠી હતી. હું બધું જોતી હતી. ડ્રાઈવર બસને ખાડામાંથી બહાર કાઢવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો. આબુઆબુ ઘોર અંધકાર હતો. બહાર રસ્તા પર આબુમાં ઊભેલો માણસ પણ જોઈ ન શકાય ને વરસાદને કારણે તેનો અત્રાજ પણ ન સંભળાય, ત્યાં જ અચાનક ડ્રાઈવરની કેબિનનું આરણુ ખોલી કાળા કપડાંવાળો, ગુરુદેવના જેવા સ્વરૂપનો એક માણસ અંદર ચડ્યો ને ડ્રાઈવરની પાસે તેને ખસેડીને બેસી ગયો. તે ડ્રાઈવરનો ખભો થાપડી કહે કે, હિમ્મત રાખ ચિન્તા કરીશ નહિ. હું હહું તેમ બસ હાંક. તે માણસ ડ્રાઈવરનો ખભો થાપડતો જાય ને કહેતો જાય કે ગભરાઈશ નહિ. આમ કહેતાં કહેતાં તે ડ્રાઈવરને બસ હંકારવા સૂચન કરતો જાય કે બસ આમ લે, હવે આમ વાળ, એમ ડ્રાઈવરને દોરવતો જાય. એમ કરીને તેણે નજીકના બસ સ્ટેન્ડ સુધી ડ્રાઈવરને સૂચનાઓ આપી, બસ હંકારાવી અને સ્ટેન્ડ નજીક આવ્યું એટલે અધવચ્ચે બસને ઊભી રખાવી ને ડ્રાઈવરને કહે, બસ, હવે બસ અહીં જ ઊભી રાખ. મારે તો અહીં જ ઊતરી જવું છે ને તમે બધા હવે ચાલતા ચાલતા ગામમાં પહોંચી જવ. પણ પેલો માણસ ઊતરીને ક્યાં ને ક્યારે અદૃશ્ય થઈ ગયો તે દેખાયું નહિ. હું બરાબર ડ્રાઈવરની સીટની પાછળ બેઠી બેઠી બધું જ જોતી હતી, પણ કાંઈ જ ખબર ન પડી !”

* * *

બહેન શ્રી ભગવતીબહેન તેમનો એક અનુભવ વર્ણવતાં જણાવે છે. ‘પૂ. ગુરુદેવ, લન્ડન ગયા તેના થોડાક દિવસ અગાઉ મારા દીકરાને શરીરે કોઠ ફૂટી નીકળ્યો. હું તેને લઈ ને ગુરુદેવ પાસે ગઈ. બતાવ્યું. ગુરુદેવે જોયું. જીવનજીવ આપ્યું, સૂચનો કર્યાં અને માતાજીનું રમરણ-૪૫ ચાલુ કરવા કહ્યું. આમેય દરરોજ જપ કરવાનો અમારા ઘરના બધાનો નિયમ છે જ પણ તેમાં વધારો કર્યો. ત્યાર બાદ ગુરુદેવ લન્ડન ગયા. મારા દીકરાનાં જપ-જીવનજીવ વગેરે ચાલુ જ હતું. પૂ. ગુરુદેવના લન્ડન નિવાસ દરમિયાન કોઠ ધીમે ધીમે અદૃશ્ય થવા લાગ્યો. ગુરુદેવ લન્ડનથી આવ્યા પછી હું મારા દીકરાને લઈ ને ફરી ગુરુદેવના દર્શને ગઈ. ગુરુદેવે સમાચાર પૂછ્યા. મેં બતાવ્યું અને કહ્યું કે, પહેલાં કરતાં હવે ઘણું સારું છે. ગુરુદેવ એ જોઈ-જાણીને ઘણા જ ખુશ થયા. અને તેમણે કહ્યું કે આ સારું થવું ખૂબ જ દુષ્કર કાર્ય હતું. પણ ચાલો સારું થઈ ગયું તે સારું થયું. માતાજીની કૃપા થઈ ગઈ ! પણ તેમ છતાં વિશેષ તો તમારી શ્રદ્ધા ને શરણાગતિ જ એટલાં બળવત્તર છે કે જેને કારણે આ દુષ્કર કાર્ય સફળ ને સરળ બની ગયું !

મેં કહ્યું કે, ગુરુદેવ, આ કેવળ આપની જ કૃપા અને આપની આત્મિક-માતાજીની શક્તિથી સારું થયું છે. શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ અમારી નથી, એ પણ કેવળ આપની જ કૃપા અને શક્તિથી

ઉદ્ભવી છે. એ કેવળ આપના આશીર્વાદનું જ ફળ છે. આમને આમ શ્રદ્ધા ને શરણાગતિને વધુ ને વધુ બળવત્તર બનાવતાં રહેશો અને આશિષ-કૃપા વરસાવતા રહેશો એ જ પ્રાર્થના કરું છું.”

*

*

*

નિલોપા પર પૂજ્ય ગુરુદેવની વ્યક્તિગત મુલાકાત માટે આવતાં ભાઈબહેનો, વડીલો, વગેરે બધાં કંઈક ને કંઈક વિવિધ પ્રશ્નોથી મૂંઝાતા હોય છે. એમાંના કેટલાક સામાન્ય પ્રશ્નો કદાચ આપણને પણ મૂંઝવતા હોય છે.

પૂજ્ય ગુરુદેવ કહે, “થોડા દિવસ પર એક બહેન મળવા આવ્યાં. અતિ મૂંઝાયેલાં અને પરેશાન લાગતાં હતાં. કહે, ગુરુદેવ, મારે કોઈ સાથે લેણું જ નથી. બીજાં માટે, આડોશી-પાડોશી, સગાંસંબંધી, બધાં માટે હું ધસાઉં છું, છતાં મારા માટે કોઈ કામમાં આવતું નથી. બીજાઓ સાથે મારે સંબંધો ટકતા જ નથી. હું ગમે તે રસ્તો અજમાવું પરંતુ બધું જ વ્યર્થ જાય છે. થોડા વખત સરખું ચાલે, વળી પાછું એ વેરવિખેર થઈ જાય છે.

ગુરુદેવ, માણસો સાથે સારા સમ્બંધો ટકાવી રાખવાનો સારો રસ્તો મને બતાવશો. મારી ભૂલ થતી હોય તો તેમાં પણ આપ યોગ્ય માર્ગદર્શન આપશો.

બહેન, રસ્તા તો ઘણા છે, પણ આપણે ક્યાં તો એ બરાબર જાણતા નથી હોતા, ને જાણતા હોઈએ તો યોગ્ય રીતે અમલમાં મૂકતા નથી. ઘણી વાર પાયાની ભૂલ એ થઈ જાય છે કે સારા સંબંધો કેળવવા ઉપર આપણે એટલો બધો ભાર મૂકીએ છીએ કે સામા માણસને એ વજનનો ખ્યાલ આવવા માટે છે અને થોડા વખતમાં એ ભારમાંથી હળવો થવા દૂર લાગે છે. એટલા માટે કશોય ભાર રાખ્યા વગર કે આપ્યા વગર સારા સંબંધો કેળવવા અને ટકાવી રાખવા એ એક કળા છે. માનવસંબંધોના કેટલાક મૂળભૂત મનોવૈજ્ઞાનિક નિયમો છે. એમને જો બરાબર સમજીને ઉપયોગમાં લેવાય તો સફળતા મળે જ.

આ જગત પડઘા અને પ્રતિબિંબોની એક અનંત હારમાળા છે, એક વ્યક્તિના મનમાં કંટાળો, ઘૂણા, ધિક્કાર વગેરે ભરેલાં હોય તો જગત તેને કંટાળામય અને ધિક્કારભર્યું લાગે અને સાચી વ્યક્તિ તરફથી તેને એવો જ પ્રતિભાવ મળવાનો.

જેના અંતરમાં પ્રેમ અને સમભાવ ભરેલાં છે તેને સર્વત્ર પ્રેમ અને સમભાવનાં જ દર્શન થવાનાં. આ સાવ સાદો નિયમ છે. દુનિયા આ નિયમને આધારે જ ચાલે છે.

આપણી ઘણી ઇચ્છા છે કે આ બ્રહ્માચારી સમાજ, બ્રહ્માચારી દુનિયાને બદલી નાખું, તેને સાર્વિક અને સુંદર બનાવી દઉં. પરંતુ એ શક્ય ક્યારે બને? આપણે આપણી જાતને પ્રશ્ન પૂછીએ કે એટલા સાર્વિક સુંદર બનવાની ક્ષમતા આપણામાં છે? કોનો ઉપયોગ આપણે કર્યો છે? આ જીવનને સાર્વિક અને સુંદર બનાવવા આપણે શું કર્યું? જગત ભલે ન બદલાય આપણે આપણી જાતને તો બદલવાનો પ્રયાસ કરીએ!

સામા માણસ ઉપર આપણો કેવો પ્રભાવ પડશે એની આપણને વધારે પડી હોય છે, એનાથી તમને શું મળવાનું? અહમ્ પોષવા સિવાય આપણે એમાંથી કંઈ જ મેળવી શકતા નથી. ક્ષણવાર પ્રભાવ પાડીને કોઈને ચક્રિત કરીને પણ આપણને શો લાભ થવાનો?

સામા માણસને મળીએ ત્યારે સારા દેખાવાની ને પ્રભાવ પાડવાની વાત જ સાવ ભૂલી જવી. ખીજા માણસોને ભૂલી જઈ ને પોતાની જાત સાથે કામ શરૂ કરીએ, પોતાના પડ ઉખેળીને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ, સામા માણસનો સારો અભિપ્રાય મેળવવાનો કોઈ ભાર રાખ્યા વગર આપણે આપણું પોતાનું કાર્ય નિષ્ઠાથી કર્યું રાખવું, જે કહેવાનું તે સરળ શબ્દોમાં કહી દેવું, વિનય જાળવવો, વિવેકી બનવું પરંતુ સામા માણસને ખુશ કરવા પોતાની જાત સાથે અપ્રમાણિક તો ક્યારેય ન બનવું.

આમાં નાનમ, મોટાઈ, સ્વાર્થ કે એવું કંઈ જ નથી. પોતાની જાતને, પોતાના સત્વને, સત્વને શોધવા માટેનો આ પ્રમાણિક પ્રયત્ન છે, સાચો રસ્તો છે. પોતાની જાત માટે સહભાવ કેળવવાથી જ આપણે ચારે તરફ સુંદર સહભાવનાની સૌરભ સર્જી શકીશું.

જાતસમજણ જેવી અધરી અને ઉપયોગી બાબત ખીજા કોઈ નથી. ”

૨. નં. Office : ૩૪૫૩૬
Resi. : ૨૭૫૬૬

કાંતિલાલ છોટાલાલ જરીવાલા

દરેક જાતનો ખરાનો કસબ તથા ઈમીટેશન કસબ બનાવનાર તથા વેચનાર
૪/૩૩૮, બેગમપુરા, દુધારાશેરી, સુરત - ૧

Always use our Famous Gold & Imitation Threads.

VASANT BRAND
VASANTLAL & BROTHERS
SURESH FAMILY TRUST

8/1912 Gopipura Sanghadiavad, Opp. Dawdji's Lane,
SURAT - 395001

જ્ઞાનગોષ્ઠી

પ્રશ્ન : પૂજ્ય ગુરુદેવ, નવરાત્રિમાં કે કોઈ એવા ધાર્મિક પ્રસંગે કોઈ બહેનોને માતા આવે છે, ભૂઈ આવે છે, ધૂણવા લાગે છે, કંકુ-ચૂંદડી આવે છે, માતાજી સવાલ-જવાબ કરે છે. આ બધું શું સાચું છે? વળી બહેનોને જ મોટેભાગે માતાજી આવતા હોય છે.

ઉત્તર : ઉપાસકને-લક્ષ્મીને દિવ્ય શક્તિના પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ દર્શન થાય કે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ હાજરીનો અનુભવ થાય, આહલાદક સુવાસમય વાતાવરણ સર્જાય એ એક હકીકત છે. સ્વામી રામતીર્થ, મીરાં, નરસિંહ મહેતા, ધ્રુવ, પ્રહ્લાદ અને એવા કેટલાય લક્ષ્મી છે જેઓને પરમાત્માની પરમ શક્તિના વિવિધરૂપે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ દર્શન થયાં છે અને આપત્તિમાં સહાય કરી છે.

પરંતુ કોઈને શરીરમાં માતા આવે કે ભૂઈ આવે તે વસ્તુ સત્ય નથી. ધૂણવું, ચમત્કારો સર્જવા આ બધું દૈવી લક્ષણો નથી. માનસિક વિકૃતિનું આ પરિણામ છે.

મહાન મનોવૈજ્ઞાનિક ફ્રોઈડનું વિધાન છે કે માનવી એ જટિલમાં જટિલ પ્રાણી છે. તેની મૂળભૂત જરૂરિયાતોને સમજવામાં આવે તો જ તેને સમજવું સરળ બની શકે.

માનવીની ત્રણ મૂળભૂત પાયાની જરૂરિયાતો છે :

(૧) પ્રેમ-હૃદય, (૨) મહત્ત્વ-પ્રશંસા અને (૩) સલામતી.

આમાંની એકાદ જરૂરિયાત પણ ન સંતોષાય તો પણ માણસ માનસિક વિકૃતિમાં ધસડાઈ જાય છે. આપણા સમાજમાં અમુક વર્ગની બહેનોને ઉપરોક્ત જરૂરિયાતો ન સંતોષાવાને કારણે માતાજીના કે દૈવી શક્તિના ઓઠા હેઠળ ઉપરોક્ત જરૂરિયાતની પૂર્તિ માટે આ પ્રભાણેનું પોતાનું મહત્ત્વ પ્રસ્થાપિત કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે.

પ્રશ્ન : ગુરુદેવ, મારે માતાજીનાં દર્શન કરવાં છે. આપ મને રસ્તો દેખાડશો? એક ઉપાસક ભાઈએ અતિ નમ્રતાથી ગુરુદેવને વિનંતી કરી.

ઉત્તર : યથાયોગ્ય સમયે આપને પણ માતાજીનાં દર્શન થશે એમ કહી ગુરુદેવે પુરાણનો એક પ્રસંગ વર્ણવ્યો.

એક મુનિએ બ્રહ્માજીની પાસે જઈને પૂછ્યું, “ મારે પરમાત્માના દર્શન કરવાં છે આપ રસ્તો દેખાડશો? ”

બ્રહ્માજીએ કહ્યું - ત્યાગ કરવા માંડો.

મુનિ કહે - શાનો ત્યાગ કરવું?

બ્રહ્મા કહે - જે તમારી પાસે હોય તેનો.

તમારી પાસે શું છે? ધન વૈભવનો ત્યાગ? પુત્રપુત્રાદિ, કુટુંબ, ગૃહત્યાગ? ભૌતિક જગતનો ત્યાગ કરી સંન્યાસી થઈ જાઉં? પરમાત્માને પામવા માટે ત્યાગ કરવાનો છે આંતરિક શત્રુઓનો. આત્માને કલુષિત કરતાં આવરણો કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, ઈર્ષ્યા, એરી, પરનિંદા, વિશ્વાસઘાત, વગેરે આવરણો દૂર થાય એટલે નિર્મળ આત્મા-પરમાત્માને પામી શકે છે. અરે ખુદ પરમાત્મા આવા નિર્મળ વિશુદ્ધ આત્માઓને સ્વયમ્ અપનાવે છે.

પ્રશ્ન : ગુરુદેવ, વિશ્વમાં આ બધા ધર્મો પ્રવર્તે છે તો કયો ધર્મ સારો, કયો ધર્મ અપનાવવો, તેમાં મૂંઝાઈ જવાય છે.

ઉત્તર : ભાઈ, ધર્મોના અર્થ જે આપણે અત્યારે સમજીએ છીએ તે સંપ્રદાયો છે. તેને ધર્મો ન કહેવાય. ધર્મ એક જ છે. ધાર્મિકતા એક જ છે. આપણને જુદા જુદા સંપ્રદાયોમાં જે કંઈ તફાવત દેખાય છે તે ઉપર ધ્યાન છે. જે જાંડાણમાં જોઈએ તો બધા સંપ્રદાયોમાં સમાનતા જ વ્યાપક હોય છે.

આપણે જો ખરેખરા ધાર્મિક હોઈએ તો આખી માનવજાતને, પોતપોતાની માન્યતાઓને, અનુસરવાનો અધિકાર છે એમ જરૂર સ્વીકારવું જોઈએ. આપણે આખકાન બંધ કરીને ખેસી રહે ન પાલવે. સંપ્રદાયોની વિવિધતા અને માન્યતાઓની અનંતતાને કારણે આ જગત કેવું રંગભર્યું ને રળિયામણું લાગે છે એનો વિચાર પણ કરવા જેવો છે, એક માણસના મનમાં એક સુંદર વિચાર આવે તે એને લાગે કે લગવાને લજવાનો એક ખીજો રસ્તો પણ છે ને પોતે એ રસ્તો જાહેર કરે તો જગતને વળી એક નવી ઉપાસનાપદ્ધતિ મળે.

વિશ્વમાં જેટલા નવા ધર્મ ઉભા થયા તેના મૂળમાં આવા કોઈ સત્યનું દર્શન જ કારણભૂત છે. ધન્યતાની પળમાં કોઈની સામેથી સત્યના પાત્ર ઉપરનું સોનાઢાંકણ ખૂલી જાય ને એને સનાતન તેજના દર્શન થાય તો એના મનમાં એ સદ્ભાવના જાગવાની જ કે જે અમૃત મને પ્રાપ્ત થયું એ અન્યને પણ મળે. “હિરણ્મયેન પાત્રેણ...” વાળો ઉપનિષદનો શ્લોક જેના અંતરમાંથી જાગે એની સામે સત્યનો પ્રકાશ પ્રગટવા વગર રહેતો નથી.

“તમસો મા જ્યોતિર્ગમ્ય...ની પ્રાર્થના જવાબ વગર રહેતી નથી.” “ૐ સહનાવવસ્તુ...”માં સાથે મળીને જીવન જીવવાની જે પ્રાર્થના છે એનો અર્થ પણ એ જ થાય છે કે માનવી એક સામુદાયિક પ્રાણી છે. સમૂહચારી જીવ છે ને એને પોતાના પાથેય વહેંચીને ખાવાં ગમે છે. પ્રત્યેક નવા સ્થપાતા ધર્મ અને સંપ્રદાયના મૂળમાં આ સદ્ભાવના અનિવાર્ય પણ રહેલી હોય છે.

નૂતન ધર્મના આ જ્યોતિર્ધરોને નવો પ્રકાશ કેવો રીતે પ્રાપ્ત થયો એને વિષે આપણે પરોક્ષ રીતે જાણીએ છીએ. એકાદ વસિષ્ઠ કે વિશ્વામિત્રને કે તેમનાથીય અગાઉના વૈદિક ઋષિઓને એ મંત્રના પ્રકાશરૂપે દેખાતો. અશો જરથુસ્ત અને મહંમદ પયગંબર જેવાને એનું એલાન થતું. કેટલા સંતોને અંતરમાં પ્રેરણા થતી.

મારા મતે ધર્મ એટલે કોઈ મંદિરમાં જઈને ભક્તિ કરવી, વિધિવિધાન પ્રમાણે વર્તવું, વિગેરેમાં જ સીમિત નથી. ધર્મ આધુનિક રૂપ ધારણ કરીને વ્યક્તિના જીવનમાં જાંડો ઊતરી શકે છે ને તેને જીવંતતાથી રસી શકે છે. તેને નવજીવન બક્ષી શકે છે.

ધર્મને જીવનવિમુખ બનાવીને એક ઉત્તમ તંત્રના લાભથી વંચિત રહીને પોતાની જાતને આપણે કેટલું બધું નુકસાન પહોંચાડ્યું છે તેનો વિચાર કરવા જેવો છે. આજે નહિ તો કાલે; પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિના અને અધ્યાત્મના આદર્શને આપણે અમલમાં મૂકવો જ પડશે, ધર્મને જીવનાભિમુખ બનાવવો જ પડશે.

આત્મગુંજલ : ૧

ડૉ. કાન્તિલાલ કાલાણી

મનને સન્માર્ગે વાળવા શું કરવું ?

સાચું હોય તેનો ખંચકાટ વિના સ્વીકાર કરવો અને અસત્યની આળપંપાળ ન કરવી. સંસારમાં કોઈ પ્રત્યે રાગદ્વેષ ન રાખવા. સૌ પોતપોતાને સ્થાને બરાબર છે. સમવૃત્તિ કેળવી જીવવું. એટલે ન આસક્તિ રાખવી, ન ધિક્કાર. આચરણ પ્રત્યે સાવધ રહેવું. આચરણ જેટલું ઉચ્ચ અને પવિત્ર તેટલું જીવન સુગન્ધમય. ભગવાનને કેન્દ્રમાં રાખી જીવવું.

કોઈ વસ્તુને પ્રાપ્ત કરવી હોય તો પ્રથમ શું કરવું ?

વસ્તુની ખરેખર ઉપયોગિતા કેટલી છે તે બરાબર વિચારી લેવું. ઉપયોગિતા સમજતા તેની પ્રાપ્તિ માટે દૃઢ સંકલ્પ કરી કામે લાગી જવું.

કોનો સંગ કરવો? અનુભવી વ્યક્તિઓનો - તત્ત્વદર્શી સાધુજનોનો.

જીવનમાંથી ખાલી કરવા જેવું શું? ઇચ્છાઓ - તૃષ્ણાઓ.

જીવનમાંથી શું ખુદલું પડી જાય તો સારું? કરેલા દોષો.

જીવનમાં શું ઠંકાયેલું રહે તે ઇષ્ટ? શુભ - શુભ કર્મ.

જીવનમાં શેનાથી દૂર રહેવા જેવું છે? કુસંગથી - પાપંડથી, અધર્મ, અનીતિ, અસત્યથી.

જીવનમાં હાંસલ કરવા જેવું શું? નિર્ભયતા

કર્મબંધનમાંથી કેવી રીતે મુક્ત થવાય ?

ફળની અપેક્ષા કે ફળ પ્રત્યે આસક્તિ રાખ્યા વિના કર્મ કરવું.

કર્તાપણાનો ભાવ રાખ્યા વિના સર્વના હિત માટે કર્મ કરવું.

મન, વાણી અને કર્મમાં પ્રભુની સ્થાપના કરવી, કર્મના ફળ ભગવાનને અર્પણ કરતા જવા.

શાંતિનો અનુભવ શેમાં થાય છે ?

પોતાપણાનો ભાવ છોડવામાં, ત્યાગમાં, સરળતામાં સ્વીકારવામાં.

સાચો પ્રેમ કોને કહેવો ?

જ્યાં સમર્પણનો ભાવ છે. જ્યાં કોઈ ગણતરી નથી, સ્વાર્થની ગન્ધ નથી.

જ્યાં વધ-ઘટ કે ચડ-ઉતર નથી, આશંકા કે અવિશ્વાસ નથી, ડર કે કપટ નથી, ઇર્ષ્યા કે દંભ નથી.

શહેલાઈથી તરી જવું હોય તો શું કરવું ?

માનસિક બોજરહિત બની જવું.

આસક્તિ અને પરિબ્રહ્મના પોટલાં બાજુ પર મૂકી દેવાં.

ધર્મર ક્યાં વસે છે? નિશ્ચયમાં, સન્તોના હૃદયમાં.

સન્ત કોને કહેવાય?

જે સુખ-દુઃખ, લાભ-હાનિ, નિન્દા-સ્તુતિ, હર્ષ-શોક, માન-અપમાન, ગમે-અણગમે, રાગ-દ્વેષ, વજેરે દ્વંદ્વોથી પર છે.

જેમનામાં વાસના, વિચાર કે વેરભાવ નથી.

જે ગુણગ્રાહી છે, સમભાવી છે, અનાસક્ત છે, નિર્ભય છે, સરળ છે, ક્ષમાશીલ અને સન્તોષી છે.

જે નિર્મળ અને વિવેકી છે અને જેનો પરમાત્મા પ્રત્યે અટળ પ્રેમ છે.

શ્વાચો ખોરાક કયો? ભગવદ્-સ્મરણ અને સેવા.

સંસારનું વિશેષ લક્ષણ કયું?

વિચિત્રતા અને વૈવિધ્ય

જેમાં જિંડા જિતરવાથી સારતત્ત્વ હાથમાં આવતું નથી.

કોનાથી છેટા ચાલવું? અસતથી.

જેનું હૃદય મલિન છે, જે સ્વાર્થને જ કેન્દ્રમાં રાખે છે, લોભી અને કંગુસ છે તેનાથી.

મનુષ્યત્વ ક્યારે ખીલી ઊઠે?

સ્વાર્થરહિત સેવાથી.

સાધુ સમાગમ માટે કઈ તૈયારી કરવી?

વ્યક્તિભાવ છોડવાની.

કાળજીપૂર્વક શું સાચવવું?

વર્તમાનકાળ.

કયું આચરણ શ્રેષ્ઠ? કપટરહિત આચરણ અથવા નિર્દોષભાવે થયેલું આચરણ.

માનસિક તાણમાંથી બચવાનો ઉપાય કયો? પરિસ્થિતિનો સમજૂતીપૂર્વક સ્વીકાર.

સાચું પ્રાયશ્ચિત્ત કયું?

થયેલી ભૂલ ફરી ન થાય તે.

અયોગ્ય આચરણ થઈ ગયું હોય તો ક્ષમા માગવી અને મન-ઇન્દ્રિયો પ્રત્યે કૃપ્યા ન રહેવું.

કયું મિલન તૃપ્તદાયક?

સ્વાર્થરહિત મનુષ્યત્વ અને પ્રભુકૃપાનું મિલન.

કાળની કોના પર અમીદષ્ટિ રહે છે?

સમયનો ઉત્તમ રીતે સદુપયોગ કરનાર પર.

હૃદયને કોણ ટાઢક આપી શકે?

નિર્મળ પ્રેમ.

‘ગુરુકૃપા હિ કેવલમ’

મીના ટ્રેડસ

“ભગવતી”

ઉદવાડા-Rs. ૩૯૯૧૮૫

આધ્યાત્મિક કેડી : પુરશ્વરણના ભીતરમાં

સા તમા પ્રકરણમાં મંત્રજપ કરતા કરતા હતુમાનજી અને સહજનંદ સ્વામીનાં દર્શન થતાં. એક અગૂઠ એવું સ્વપ્ન જોયું. સ્વપ્નમાં માટલા ઉપર સત્ય, અહિંસા અને પ્રેમ એવા વિલિન શબ્દો હતા તે ખીજા જુદા તરી આવતા માટલા ઉપર લખેલું હતું કે, ગુરુભાવ રાખ, તારું અંધું ઋણ ફીટી જશે. ત્યાર બાદ ગુરુદેવ પાસે જતા ગુરુદેવે સન્તોષ વ્યક્ત કર્યો હોય તેમ લાગ્યું. તેમણે પ્રોત્સાહન તે માર્ગદર્શન આપ્યાં.

હવે આગળ આઠમું પ્રકરણ વાંચો.

*

*

*

૮ : જીવનજીવનો પ્રભાવ

અ ચાનક રસક્ષતિ થઈ. ફરી પાછાં વાદળો ઘેરાયાં. સુખદ અનુભૂતિઓ કર્યાંક લપાઈ ગઈ. અસ્વસ્થતાએ આવીને આસન જમાવ્યું.

મારી પત્ની અનસૂયા માંદી પડી. અઠવાડિયે એકવાર ટાઢ વાઈને તાવ આવતો, આંખમાંથી પાણી ટપક્યા કરતું. ખીજા-ત્રીજા દિવસે વળી સારું પણ થઈ જતું. તેથી તખીખી ઉપચાર અજમાવ્યા નહિ. પરંતુ આ ક્રમ દીર્ઘકાલ પર્યન્ત ચાલ્યો. એક દિવસ તો ખૂબ તાવ આવ્યો. આંખે અંધારા આવવા લાગ્યાં. ગાયત્રી માતાનાં દર્શન થયાં. અમે પૂ. શ્રી શાસ્ત્રીજીના દર્શને જવાની તૈયારી કરી. રીક્ષા કરીને થોડેક રસ્તે ગયા અને આંખે દેખાતું અંધ થઈ ગયું. જાણે દષ્ટિ અન્ધકારમય બની ગઈ. શરીરમાં કંપન સાથે પંચમુખી મા ગાયત્રીનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટપણે ઉપસી આવતું. સાથે સાથે શારીરિક પીડા પણ વધતી જતી હતી. પૂ. શાસ્ત્રીજીના અંગલાના દરવાજે પહોંચતાં સુધીમાં ચક્કર આવી ગયાં. ચાલીને અંદર જવા જેટલી પણ શક્તિ ન રહી. માંડ માંડ એને પકડીને પૂ. શાસ્ત્રીજીના ઓરડામાં એમની સમીપ પહોંચ્યા. આ હકીકત પણ શાસ્ત્રીજી સમક્ષ સુપેરે રજૂ કરી શકાતી નહોતી. આંખમાંથી પાણી વહે જ જતાં હતાં. છેવટે તો મારી યે ધીરજ ખૂટી ગઈ. આંખમાં આંસુઓ ધસી આવ્યાં. ડૂમો ભરાઈ આવ્યો. માંડ માંડ શાસ્ત્રીજી સમક્ષ અમારી મુશ્કેલી રજૂ કરી.

પૂ. શાસ્ત્રીજીએ શક્તિપ્રદાનની સારવાર આપી ને અભિમંત્રિત જીવનો છંટકાવ કર્યો. એ છંટકાવ થતાંની સાથે જ પીડાની માત્રામાં ક્રમશઃ ઘટાડો થતો ગયો. એ સમય દરમ્યાન પણ અનસૂયાને મા ગાયત્રીનાં દર્શન તો ચાલુ જ હતાં. પૂ. શાસ્ત્રીજીએ આશ્વાસન આપી કહ્યું કે, 'ડરશો નહિ, જીવનજી ચાલુ રાખજો!' તેમને ત્યાંથી નીકળી ઘેર આવતાં સુધીમાં તો લગલગ સારું થઈ ગયું હતું.

થોડા દિવસ પછી ફરી પાછો અનસૂયાને તાવ આવ્યો. ઠંડી લાગવા માંડી. ડોક્ટરને બતાવ્યું. ડોક્ટરે લોહી, પિશાબની તપાસ કરાવવા જણાવ્યું. એના નિદાનમાં ડાયાબીટીસના રોગની પ્રતીતિ થઈ. ડાયાબીટીસ વધુ પ્રમાણમાં હતો. દવા-ચરીમાં નિયમિતતા રાખવાની આવશ્યકતા હતી.

અમે ફરી પૂ. શાસ્ત્રીજી પાસે ગયાં. ડાયાબીટીસની વાત કરી. હરહંમેશની તેમની રીત પ્રમાણે તેમણે જીવનજી નિયમિત ચાલુ રાખવા કહ્યું. તેમ જ રોગ અંગે અન્ય સૂચનો પણ જણાવ્યાં તે તેનો અમલ કરવા કહ્યું.

- ને અમારા સૌના આશ્ચર્ય વચ્ચે એક જ મહિનામાં ડાયાબીટીસમાંથી સમ્પૂર્ણપણે મુક્તિ મળી. પૂ. શાસ્ત્રીજીના જીવનજીવનના સેવન બાદ પુનઃ તખીખી સલાહ લીધી. તખીખોએ ફરી ફરી પરીક્ષણ કર્યું,

પણ કોઈ રીતે ડાયાબીટીસની એક માત્રા સરખી પણ ન જણાઈ! તખીએ પણ આશ્ચર્યચક્રિત થઈ ગયા, કારણ ડાયાબીટીસનું જેર વધુ પ્રમાણમાં હતું. તખીએ સાથે ખોરાક તેમ જ અન્ય ઉપચાર અંગે વાત કરી. વળી તખીએએ એમ પણ જણાવ્યું કે જેને આ રોગ લાગુ પડે છે તે દર્દીને કાયમ માટે દવા-ઇન્જેક્શન લેવા પડતાં હોય છે. પણ આ તો ખૂબ ટૂંક સમયમાં સારું થઈ ગયું. જે કે અમને તો આ વાતની ખબર જ નહોતી!

સાચે જ માની કૃપા ને પૂ. શાસ્ત્રીજીના આશીર્વાદનું એ સુકળ છે!

તદુપરાંત અનસૂયાએ લીમડા-કળિયાતનો રસ ને શાસ્ત્રીજીના જીવનજીનું સતત સેવન કર્યાં કર્યું ને એ સાચા અર્થમાં વૃત્તન જીવન પ્રદાન કરનાર જીવ બની રહ્યું!

શ્રદ્ધાપૂર્વકની મા ગાયત્રીની ઉપાસના જ એની પડછે કારણજીવ બની ને!

મા ગાયત્રી ને ગાયત્રી-મહામંત્રની ઉપાસના દ્વારા માના સંકેત-આદેશ મુજબ પૂ. શાસ્ત્રીજી સંતપ્ત માનવીને ગાયત્રી-અભિમુખ કરી, જીવલેણ-અસાધ્ય એવા રોગ માટે જીવનજીવ ને શક્તિપ્રદાનની સારવાર આપી તેમને નવજીવન બક્ષે છે ને એમ દીન દુઃખી માનવખંધુઓની સુશ્રુષાનો ભેખ એમણે ધારણ કર્યો છે. ગાયત્રીનો પ્રચાર-પ્રસાર કર્યો છે, અનાદિકાળથી ચાલી આવેલી ને લુપ્ત પામેલી ગાયત્રી-ઉપાસનાની પુન. પ્રતિષ્ઠાનું અમૂલ્ય કાર્ય કર્યું છે, ને કર્યું જાય છે. દરેક વ્યક્તિને તેઓ વ્યક્તિગત મુલાકાત આપી ગાયત્રી અંગે માર્ગદર્શન આપે છે પરંતુ તેઓ કોઈપણ વ્યક્તિ પાસેથી કોઈપણ પ્રકારની ફી કે દાન-દક્ષિણા સ્વીકારતા નથી. નિષ્કામભાવે મા ગાયત્રીની ઉપાસના કરતા જાય છે, નિઃસ્વાર્થ ભાવે માનવખંધુઓની સેવા માત્ર કરવાની એમની નેમ છે. કોઈપણ પ્રકારની કીર્તિ-યશની એમને કોઈ લાલસા નથી. મા ગાયત્રી પ્રત્યે શ્રદ્ધાનિવૃત્ત બની એની ઇચ્છા મુજબ કાર્ય કર્યું જાય છે-એની સફળતા-નિષ્ફળતાનો તેઓ વિચાર કરતા નથી. મા ગાયત્રીની ઉપાસના દ્વારા એમને જે શક્તિ સમપ્રાપ્ત થઈ છે, એનો લોકકલ્યાણને માર્ગે વિનિયોગ કરી માનવકલ્યાણનું એક ઉમદા ને ઉદાત્ત ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું છે.

મા ગાયત્રી એમને વધુ ને વધુ શક્તિ પ્રદાન કરતાં રહે, વધુ ને વધુ લોકો એનો લાભ ઉઠાવતાં રહે એવી અભ્યર્થના સહિત પૂ. ગુરુદેવ શ્રી શાસ્ત્રીજીને કોટિ કોટિ પ્રણામ!

*

*

*

જીવન કે ઉપાસનાના દૈનિક કે ચોક્કસ આયોજનપૂર્વકના ક્રમમાં આ ને આવી અનેક શારીરિક-માનસિક સંક્લુષ્ઠતાઓ આવીને વિક્ષેપરૂપ બની રહે છે, ત્યારે કોઈક સન્ત, સિદ્ધપુરુષ, ગુરુનાં સલાહ-સૂચનો જ ઉપકારક બની રહે. તે સિવાય પામર મનુષ્યને પામર મનુષ્યનાં સૂચનો-સલાહનો કોઈ ખાસ અર્થ નહિ સરે. એટલે જ સન્તનો-ગુરુનો અનન્ત મહિમા મવાયો છે ને તે દરેક વ્યક્તિને સ્વાતુલવે જ સમજશે. □

Tele. Address : Trishul Jari

Phone : 29707, 29395

Natvarlal Motiram Jariwala
Sadhna Trading Co.

&

Sashikant Natvarlal Jariwala

7/4325, Opp. Galemanti Gate, SURAT - 395003

પૈસા પાછા મળ્યા !

વડોદરાથી એક ભાઈ તેમનો સ્વપ્નુભવ વર્ણવતાં લખી જણાવે છે;

પરમ પૂજ્ય શ્રી ગુરુદેવ,

જગતજનની ગાયત્રી માતાની દયા અને આપના જેવા સદ્ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને ગાયત્રી મહામંત્રની પ્રચંડ શક્તિના પ્રભાવથી મારી મોટી ચિંતા દૂર થઈ છે. માતાજીની દયા અને આપના આશીર્વાદની શક્તિનો મને અનુભવ થયો છે, તે વર્ણવવાના મારી પાસે શબ્દો નથી.

તા. ૧૯મી મે, ૧૯૮૧ ના રોજ જમીન આપીને મકાન બાંધી આપવા માટે મેં એક ભાઈને રૂ. ૧૦,૦૦૦ આપેલા. તેનું કોર્ટમાં કરારનામું પણ કરેલ. પણ ત્યાર પછી એકાદ-બે મહિનામાં જ મને ખબર પડી કે આ તો ગૂંચવણભરેલ છે અને જમીનનો મૂળ માલિક કોઈક કારણસર પેલા ભાઈને દસ્તાવેજ કરી આપતા નહોતા. તે વગર મને પણ જમીન ક્યાંથી આપશે! અને મને મકાન ક્યાંથી બાંધી આપશે? આ હકીકતો મારા જાણવામાં આવ્યા પછી છેલ્લા કેટલાક મહિનાઓથી મારા મન ઉપર ચિંતાનો એક બોજો જાણે કે તોળાઈ રહ્યો હતો. જ્યારે જ્યારે મને આ વાત યાદ આવે ત્યારે ત્યારે જાણે અંતર કકળી ઊઠતું હતું અને ધ્રારકો પડતો હતો. મેં મારા પ્રોવીડંડ ફંડમાંથી ૧૦,૦૦૦ રૂ. ઉપાડેલા હતા. તે કાં તો મારે પોતાનું મકાન બનાવવામાં વાપરવા હતા અથવા તો મારી દીકરીના લગ્ન પ્રસંગે કામ આવશે તેમ કરીને મેં ઉપાડેલા, જે આ રીતે સલવાઈ જતાં હું બહુ જ ચિંતામાં હતો.

આમ તો હું છેલ્લા ત્રણેક વર્ષથી ગાયત્રી માતાની ભક્તિ કરું છું. અને મારી તેમજ મારા કુટુંબીજનોની શારીરિક તકલીફ હોય તો હું વારંવાર આપની પાસે બાળકની માફક દોડી આવું છું અને તે બધી તકલીફો માતાજીની દયાથી અને આપના આશીર્વાદથી દૂર થયેલ છે. પરંતુ આર્થિક મુશ્કેલી અને આટલી મોટી રકમ (મારા માટે તે ઘણી મોટી રકમ કહેવાય) સલવાઈ જતાં મને ધણું જ દુઃખ થતું હતું. છેલ્લા પન્દરેક દિવસથી અંતરમાંથી સ્ફુરણા થતી અને આપને આ વાત કહેવાની ઇચ્છા થઈ, પણ મનમાં થતું કે આ ભૌતિક પ્રશ્ન છે અને ગુરુદેવને કેવી રીતે કહું. એમને બહુ દુઃખ થશે, પણ ચિંતા અને દુઃખ અને તેને લીધે ગાયત્રી માતાની ભક્તિમાં અને જપમાં પડતી મુશ્કેલીઓનો વિચાર કરીને હિંમત કરીને હું આપની પાસે તા. ૧૦-૧૧-૮૧ના રોજ મુલાકાત માટે આવ્યો. મેં આપને વાત કરી કે, એક જગ્યાએ મારા ૧૦,૦૦૦ રૂ. સલવાઈ ગયા છે અને મારા માટે તે એક બહુ મોટો ચિંતાનો વિષય બની ગયો છે. ત્યારે આપે મને એટલું જ કહેલું કે 'સારું, હું કરીશ, બસ, જાઓ', અને મારા મનનો એક બોજો જાણે કે હળવો થઈ ગયો! એ પહેલાંની મુલાકાતોનાં દૂંકાં વાક્યો, એમાં રહેલી શક્તિ અને સત્ય થવાની સિદ્ધિની મને યાદ આવી. જેમ જેમ એ યાદ મને આવી તેમ તેમ નવી જ શ્રદ્ધા ઉત્પન્ન થઈ. જપ કરવામાં મને વધુ એકાગ્રતા અને આપનાં આજ્ઞા આજ્ઞા દર્શન થવા લાગ્યાં. તેથી મારામાં વધુ હિંમત આવી. અને રૂ. ૧૦,૦૦૦ ની બધી ચિંતાઓનો ભાર જાણે કે માતાજીનાં ચરણોમાં મૂકી દીધો. રોજની પ્રાર્થના પણ કરતો હતો. બાળક ભાવે વધુ શ્રદ્ધાથી જપ કરવા લાગ્યો. જ્યારે જ્યારે ૧૦,૦૦૦ રૂ.ની ચિંતા થવા લાગતી ત્યારે ત્યારે આપનાં વચનો યાદ આવતાં. મને થતું કે, પૂ. ગુરુદેવના શબ્દો હંમેશા સાચા પુરવાર થયેલા જ છે. ગુરુદેવ બોલે છે એ ગાયત્રી માતા જ બોલે છે. એટલે ગાયત્રી માતાની દયા, ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને ગાયત્રી મહામંત્રની પ્રચંડ શક્તિથી મને જરૂર મારા પૈસા પાછા મળશે જ.

ત્યાર પછી ૧૫-૨૦ દિવસ પછી સાક્ષીમાં રહેલ ભાઈ મને મળવા આવ્યા અને કહે કે, વ્યાજ સાથે પૈસા જોઈતા હોય તો બાર મહિના પૂરા થવા દો અને વ્યાજ વિના જોઈતા હોય તો પેલા ભાઈએ એક અઠવાડિયામાં પૈસા આપવાનું કહ્યું છે. આ બનાવથી મારામાં શ્રદ્ધા વધી. હું વારંવાર આપનું ને માનું નામ લેતો હતો. અને ચિંતા ભૂલી જતો હતો.

મને જણાવતાં ઘણો આનન્દ થાય છે કે, તા. ૨૫-૧૨-૮૧ના રોજ હું જપ કરતો હતો ત્યારે આછા આછા આપનાં દર્શન થયાં. આપને દૂર ઊભેલા જોયા અને આપના હાથમાં જે પરશુ છે તે બંને હાથેથી આપે પકડેલું હતું. ત્યાર પછી માતાજીના દર્શનનો ઝાંખો ભાસ થયો. ઝોમના હાથમાં પણ પરશુ જોયું અને ગુરુદેવ, મને લાગ્યું કે આજે માતાજીની દયા અને ગુરુદેવના આશીર્વાદથી કંઈક અલૌકિક અનુભવ થશે અને તે જ દિવસે રાત્રે મને મારા ૧૦,૦૦૦ રૂ. પાછા મળી ગયા! મારા જીવનમાં મને પહેલી વખત લાગ્યું કે ગાયત્રી માતાની દયા તથા આપના જેવા મહાન સદ્ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને મહામંત્રની પ્રચંડ શક્તિની હૂંફ અને સહારો મને પણ મળશે. આપના આશીર્વાદ, માતાની દયા અને મહામંત્રની શક્તિ વિશેના હાલના મારા અંતરના ભાવોને વર્ણવવા મારી પાસે શબ્દો નથી.

આપનાં ચરણોમાં મસ્તક મૂકીને લાખ લાખ વન્દન કરું છું. આપના આશીર્વાદથી મારી શ્રદ્ધા, ભક્તિ અને એકાગ્રતામાં વધુ ને વધુ દઢતા આવે અને મનની મલિનતા દૂર થાય એવી આશા રાખું છું.

લિ. આપનો બાળક
ગળનન કરોડે

શુભેચ્છા સહિત :

Res. : ૩૬૫૦૫
Fact. : ૩૭૦૦૪

ડૉ. જયંત વાડીલાલ ગીલીટવાલા

દરેક જાતનો જરી કસબ ગીલીટ કરનાર

ડૉક્ટર જયંત ફેપ્રીકસ

એમ્બર્ગ જ્યોજોટ બનાવનાર

: ફેક્ટરી :

પ્લોટ નં. ૧૩/૧, ખટોદરા
ઉધનારોડ

: રહેઠાણ :

૯/૫૬૮ ઠાટસદીલ રોડ,
સુરત-૧

કાવ્યપ્રસાદ

મ ગાયત્રીની શરણાગતિ લઈને પૂ. ગુરુદેવના સાન્નિધ્યમાં માર્ગદર્શન માટે આવનાર લગભગ પ્રત્યેક ઉપાસક કંઈક ને કંઈક વિરલ અનુભવના, માતાજીના કૃપાપ્રસાદના અધિકારી બનતા રહે છે. ભાઈ શ્રી સતીશભાઈ કાવ્યપ્રસાદના અધિકારી બન્યા છે. પૂ. શ્રી ગુરુદેવ યત્કિંચિત્ માર્ગદર્શન આપે છે, અને એઓ પોતે જે કંઈ અનુભવે છે, જુએ છે, તેમાંથી એક નવો જ અર્ક લઈને તેમની કવિતા રચાય છે-અવિરત રચાતી રહી છે. તેમના પોતીકા ભાવવિધના વિવેચન સહિત અત્રે તેમાંથી થોડીક પંક્તિઓ પ્રસ્તુત કરીએ છીએ.

—સંપાદક

છીએ હાથ જે હોઠે તો, હવે હૈયે વસાવી લો,
મળે એ માત ક્યારે તો, કહી થોડું મનાવી લો.
વહ્યા છે યુગ પણ ઝાઝા, ઘડી તો આવશે ત્યારે,
તમે તો હેતથી ખુદ પ્રેમની ગંગા વહાવી લો.

સદ્ગુરુપોતું સાન્નિધ્ય કંઈક પુણ્યોનો ઉદય થાય ત્યારે જ મળે છે. પૂ. શ્રીનું મિલન પ્રાપ્ત થતાં પણ હૃદય કંઈ તરેહતરેહના ભાવો અનુભવે છે. સેંકડો મનુષ્યો પાસેથી માતાજીની કૃપાપ્રસાદીના પ્રસંગો જોવા-જાણવા મળે છે ત્યારે પળેપળે મા ગાયત્રી પ્રત્યે અહોભાવ પ્રગટ થયા કરે છે. કેટલીક વાર મનોમન બોલી જવાય છે કે આપનું મિલન અમને મળ્યું તો છે, તો હવે આપ અમને આપના અન્તરથી અળગા ના કરશો. મા ગાયત્રીને પણ મનાવીને કંઈક વાત કરો કે તે પણ અમારા તરફ અમીદષ્ટિ કરે. યુગોથી રાહ જોઈ રહ્યો છું-હવે તે શુભ ઘડી ક્યારે આવશે? આપ અમને પ્રાપ્ત થયા છો તો આપ જ આપના પ્રેમની ગંગા વહાવીને અમને પવિત્ર કરો. અમને લાયક બનાવો. અમને તેની કૃપા પ્રાપ્ત થાય તેવા પાત્ર બનાવો.

હૃદયના ભાવનો કંઈ ભેખ લઈ નીકળી પડો,
કંટક કારમા ખુદ ફૂલ ક્યારીની તરફ દોરી જશે.

દરવાન-કાંટાનું અરિતવ સ્વીકાર્યા વગર, તેની હાજરીની સક્રિય નોંધ લીધા વગર, ફૂલના સુશોભિત મહેલમાં પ્રવેશ મેળવવો મુશ્કેલ છે. જગતમાં આવ્યા છીએ, તો જગતની જે કંઈ હકીકતો છે તેનો સ્વીકાર કર્યા વગર, તેની હાજરીનો અનુભવ કર્યા વગર તેમાંથી બહાર નીકળી જવું દુષ્કર છે. સન્તો જગતમાં જ આવે છે, પરન્તુ તેઓ સભાન હોય છે, તેમના હૃદયનો ભેખ 'તેની' સાથેનો જ હોય છે, બલે ને તેઓ રહે છે, જીવે છે આપણી જેમ. એક મનુષ્ય તરીકે જ્યારે આપણે જગત સાથે જ એકતાન રહીએ છીએ. હું એટલે જગત-આ એકલો જ ભાવ આપણામાં સતત જગૃત રહે છે. અને તેથી જ તેમાંથી જે કંઈ ઉત્પન્ન થાય છે-મીઠાશ કે કડવાશ તે કેવળ આપણો જ અનુભવ બની રહે છે. સાચી વારતવિકતા આ નથી. નીચેની પંક્તિ કહી જાય છે કે હૃદયના સમ્પૂર્ણ ભાવથી તેના પ્રતિ કદમ માંડવાં શરૂ કરી દો તો ફૂલની સુગન્ધનો જ અનુભવ કાયમ રહેશે. કાંટાનો ડંખ અરેરાટી પ્રસારી નહિ શકે-સંસારની સમસ્યાઓ કોઈ વિપરીત અસરો નિપજાવી નહીં શકે.

—સતીશભાઈ ભટ્ટ

સમાચાર

- તા. ૨૨-૧-'૮૪ ને રવિવાર, પૂજ્ય ગુરુદેવના સુપુત્ર ચિ. યોગેશકુમારના શુભલગ્ન.
- 'આધ્યાત્મિક કેડી' ત્રૈમાસિક અંકનું વાર્ષિક લવાજમ ડિસેમ્બરમાં પૂરું થયું છે. આગામી ૧૯૮૪ ના વર્ષ માટે આપનું લવાજમ રી-ન્યુ કરાવી લેશો. પાંચ વર્ષનું સામટું લવાજમ ભરી શકાશે.

	વાર્ષિક લવાજમ	પાંચ વર્ષનું ભેગું
ભારત	૧૦ રૂપિયા	૫૦ રૂ.
અમેરિકા	૫ ડોલર્સ	૨૫ ડોલર્સ
ઇંગ્લેન્ડ	૪ પૌન્ડ-સ્ટર્લીંગ.	૧૬ પૌન્ડ

- પૂજ્ય ગુરુદેવનાં પુસ્તકો ગુજરાતી-અંગ્રેજી ભાષામાં પ્રસિદ્ધ થયાં છે. અમદાવાદમાંથી રૂબરૂમાં મેળવી શકાશે :

(૧) ઉપાસનાનો રાજમાર્ગ (૨) અજોચરના ઊંડાણમાં (૩) True Worship

પૂ. ગુરુદેવના આશીર્વાદની અભ્યર્થના સહિત

આરતી ટ્રેડર્સ

જનરલ મરચન્ટ

'ભગવતી'

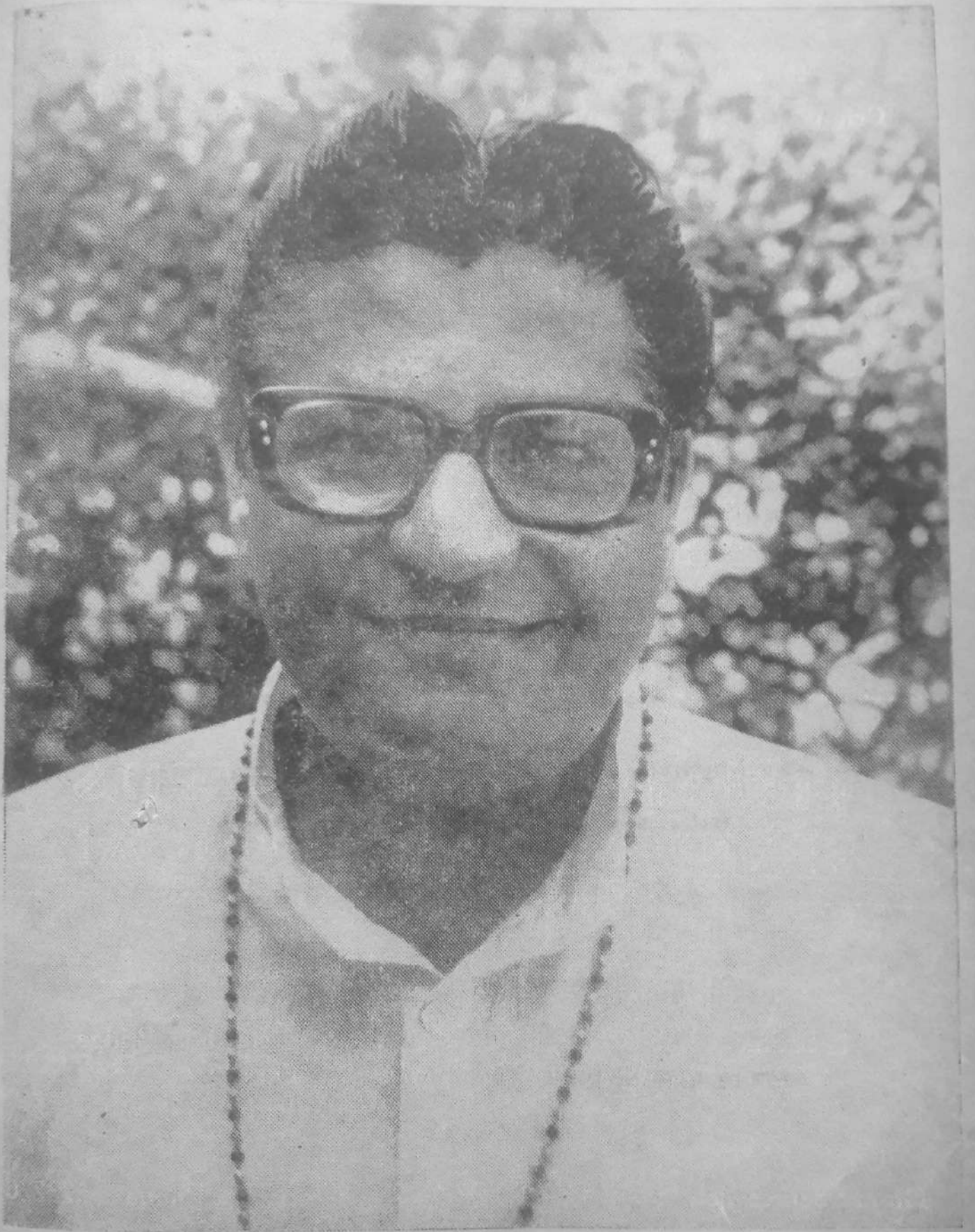
ઉદવાડા - Rs. ૩૬૬૧૮૫

મા ગાયત્રીની કૃપા અને
પૂ. ગુરુદેવના આશિષ હરહંમેશ
વરસતા રહેા એવી નમ્ર વિનંતી સહ
જમનાદાસ નાગરદાસ મોદી
જનરલ મરચન્ટ
'ભગવતી'

ઉદવાડા - Rs. ૩૬૬૧૮૫, (ડિ. વલસાઈ)

પ્રખર ગાયત્રી - ઉપાસક પૂ. શ્રી શાસ્ત્રીજી

પૂજ્ય ગુરુદેવની મુલાકાત

* આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિથી ત્રસ્ત કોઈપણ વ્યક્તિ જ્ઞાતિ, જ્ઞાતિ, સમપ્રદાય કે ધર્મનાં બંધનો સિવાય વિનામૂલ્યે પૂજ્ય ગુરુદેવની મુલાકાત લઈ માર્ગદર્શન મેળવી શકે છે. પ્રત્યક્ષ મુલાકાત શક્ય ન બને તો પણ પૂજ્ય ગુરુદેવના આદેશ અનુસાર ગાયત્રી મહામંત્રની ત્રણ માળાને જીવનના અનિવાર્ય દૈનિક કાર્યક્રમમાં વણી લેજો.

મુલાકાત સ્થળ : ' નીલોષા ' બંગલો,

ત્રિમૂર્તિ સોસાયટી, ગવર્નમેન્ટ પાંચ બંગલા પાસે,
ગુલમોર ફ્લેટ્સ પાછળ, ગુલબાર્દનો ટેકરો,

અમદાવાદ-૧૫.

સમય : બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૨-૦૦ (૧૦૧ વ્યક્તિને મુલાકાત)

શનિ-રવિ તથા જાહેર રજાના દિવસે બંધ.

* પૂજ્ય ગુરુદેવ આપના પત્રો વાંચે છે, પરંતુ લેખિત જવાબ પાઠવતા નથી.

* શારીરિક-માનસિક રોગો માટે પૂ. ગુરુદેવ જીવનજી આપે છે. સ્વચ્છ ખાલી ખાટલી સાથે લાવવી, જેથી અભિમંત્રિત જીવનજી આપી શકાય.

